

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

69'uncu Birleşim
23 Nisan 2019 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Genel Kurulu teşekkürleri

IV.- ÖZEL GÜNDEM

A) 23 Nisan Görüşmeleri

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisinin kuruluşunun 99'uncu yıl dönümünün ve Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın kutlanması, günün anlam ve önemini belirtmesi görüşmeleri

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı Mustafa Şentop'up, Ankara ili Çubuk ilçesi Akkuzulu Mahallesi'nde CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'na, Ankara Milletvekili Levent Gök ve milletvekillerine yönelik saldırıyı kınadığına ve geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna ilişkin konuşması

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Ankara ili Çubuk ilçesi Akkuzulu Mahallesi'nde CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'na yönelik linç girişimini şehit aileleriyle, toplumsal tepkiyle ilişkilendirmeye çalışanları kınadıklarına, vicdana ve sağduyuya davet ettiklerine ilişkin açıklaması

VII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, KHK'lerle rütbeleri alınan TSK personelinden iade olanların sayısına, Takipsizlik ve beraat alan ve ilgili komisyonlarca göreve iadesinde sakınca görülmeyle göreve iadesi yapılan kişi sayısına, KHK'lerle rütbesi alınan Emniyet Genel Müdürlüğü personelinden rütbesi iade edilenlerin sayısına, KHK'lerle TSK'dan rütbesi alınan kişilerden başvuru hakkı olanların sayısına, KHK'lerle Emniyet Genel Müdürlüğünden rütbesi alınan kişilerden başvuru hakkı olanların sayısına, 15 Temmuz 2016 tarihinden sonra KHK'lerle ihraç edilenlerin sayısına ve kurumlara göre dağılımına, İşe iade taleplerinin OHAL Komisyonunca değerlendirilme kriterlerine, İşe iade talebi OHAL Komisyonu tarafından kabul edilen kamu personeli sayısına, OHAL Komisyonuna işe iade talebiyle müracaat edenlerin sayısına, Takipsizlik ve beraat alan ve ilgili komisyonlarca göreve iadesinde sakınca görülmeyle kişilerin sayısına, KHK'yle ihraç edilip OHAL Komisyonu incelemesi sonucu görevine iade edilen kişilerin sayısına, KHK'ler kapsamında öğrencilikleri sona erenlerden öğrencilik hakkını geri alanlara, KHK'ler kapsamında öğrencilikleri sona erenlerden başvuru hakkı bulunanlara, KHK'lerle ihraç edilen Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı personelinden göreve iade edilenlerin sayısına, KHK'lerle ihraç edilen Hazine ve Maliye Bakanlığı personelinden göreve iade edilenlerin sayısına, KHK'lerle ihraç edilen Gümrük ve Ticaret Bakanlığı personelinden göreve iade edilenlerin sayısına, KHK'lerle ihraç edilen Millî Savunma Bakanlığı personelinden göreve iade edilenlerin sayısına, KHK'lerle ihraç edilen Millî Eğitim Bakanlığı personelinden göreve iade edilenlerin sayısına, KHK'lerle ihraç edilen Adalet Bakanlığı personelinden göreve iade edilenlerin sayısına, KHK'lerle ihraç edilen İçişleri Bakanlığı personelinden göreve iade edilenlerin sayısına, KHK'lerle ihraç edilen Dışişleri Bakanlığı personelinden göreve iade edilenlerin sayısına, İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/9732), (7/9736), (7/9738), (7/9742), (7/9745), (7/9756), (7/9757), (7/9761), (7/9764), (7/9831), (7/9833), (7/9915), (7/9916), (7/9919), (7/9924), (7/9927), (7/9929), (7/9932), (7/9935), (7/9937), (7/9940)

2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 695 sayılı KHK'yle rütbesi alınan Türk Silahlı Kuvvetleri personeli sayısına,

695 sayılı KHK'yle Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,

695 sayılı KHK'yle Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,

695 sayılı KHK'yle gazetelere yönelik yapılan işlem sayısına,

695 sayılı KHK'yle Maliye Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,

695 sayılı KHK'yle bakanlıklar dışındaki kurum ve kuruluşlardan ihraç edilen personel sayısına,

695 sayılı KHK'yle Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
695 sayılı KHK'yle Adalet Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
695 sayılı KHK'yle Gümrük ve Ticaret Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
695 sayılı KHK'yle İçişleri Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
695 sayılı KHK'yle YÖK ve üniversitelerden ihraç edilen personel sayısına,
695 sayılı KHK'yle vakıflara yönelik yapılan işlem sayısına,
695 sayılı KHK'yle Millî Eğitim Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
695 sayılı KHK'yle federasyonlara yapılan işlem sayısına,
695 sayılı KHK'yle derneklere yapılan işlem sayısına,
695 sayılı KHK'yle Millî Savunma Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
695 sayılı KHK'yle Tarım ve Orman Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
695 sayılı KHK'yle Sağlık Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
695 sayılı KHK'yle özel sağlık kuruluşlarına yönelik yapılan işlemlere,
695 sayılı KHK'yle Dışişleri Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
695 sayılı KHK'yle Millî Eğitim Bakanlığında öğrencilikle ilişkili kesilenlerin sayısına,
695 sayılı KHK'yle Gençlik ve Spor Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
695 sayılı KHK'yle Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
695 sayılı KHK'yle Çevre ve Şehircilik Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
695 sayılı KHK'yle Orman ve Su İşleri Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
695 sayılı KHK'yle Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/9739), (7/9740), (7/9770), (7/9774), (7/9780), (7/9791), (7/9804), (7/9805), (7/9816), (7/9825), (7/9826), (7/9849), (7/9857), (7/9866), (7/9876), (7/9887), (7/9901), (7/9906), (7/9931), (7/9941), (7/9951), (7/9961), (7/9977), (7/9984), (7/9987), (7/10003)

3.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 692 sayılı KHK'yle Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,

692 sayılı KHK'yle rütbesi alınan Türk Silahlı Kuvvetleri personeli sayısına,
692 sayılı KHK'yle Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
692 sayılı KHK'yle Maliye Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
692 sayılı KHK'yle Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
692 sayılı KHK'yle bakanlıklar dışındaki kurum ve kuruluşlardan ihraç edilen personel sayısına,
692 sayılı KHK'yle Adalet Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
692 sayılı KHK'yle İçişleri Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
692 sayılı KHK'yle Gümrük ve Ticaret Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
692 sayılı KHK'yle Millî Eğitim Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
692 sayılı KHK'yle Millî Savunma Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
692 sayılı KHK'yle madalyası alınanlara,
692 sayılı KHK'yle Tarım ve Orman Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
692 sayılı KHK'yle Sağlık Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
692 sayılı KHK'yle YÖK ve üniversitelerden ihraç edilen personel sayısına,
692 sayılı KHK'yle Dışişleri Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
692 sayılı KHK'yle Gençlik ve Spor Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
692 sayılı KHK'yle Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
692 sayılı KHK'yle Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
692 sayılı KHK'yle Çevre ve Şehircilik Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/9737), (7/9749), (7/9767), (7/9783), (7/9793), (7/9794), (7/9811), (7/9818), (7/9821), (7/9845), (7/9883), (7/9890), (7/9897), (7/9904), (7/9939), (7/9947), (7/9964), (7/9976), (7/9980), (7/9988)

4.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 689 sayılı KHK'yle Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,

689 sayılı KHK'yle gazetelere yönelik yapılan işlem sayısına,
689 sayılı KHK'yle Maliye Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
689 sayılı KHK'yle Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
689 sayılı KHK'yle bakanlıklar dışındaki kurum ve kuruluşlardan ihraç edilen personel sayısına,
689 sayılı KHK'yle Adalet Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
689 sayılı KHK'yle Gümrük ve Ticaret Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
689 sayılı KHK'yle Millî Eğitim Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
689 sayılı KHK'yle vakıflara yönelik yapılan işlem sayısına,
689 sayılı KHK'yle Millî Savunma Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
689 sayılı KHK'yle derneklere yapılan işlem sayısına,
689 sayılı KHK'yle Tarım ve Orman Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
689 sayılı KHK'yle Sağlık Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
689 sayılı KHK'yle özel sağlık kuruluşlarına yönelik yapılan işlemlere,
689 sayılı KHK'yle YÖK ve üniversitelerden ihraç edilen personel sayısına,
689 sayılı KHK'yle Dışişleri Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
689 sayılı KHK'yle dergilere yönelik yapılan işlem sayısına,
689 sayılı KHK'yle Gençlik ve Spor Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
689 sayılı KHK'yle Çevre ve Şehircilik Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
689 sayılı KHK'yle Orman ve Su İşleri Bakanlığında ihraç edilen personel sayısına,
İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/9743), (7/9779), (7/9787), (7/9790), (7/9796), (7/9815), (7/9823), (7/9842), (7/9854), (7/9881), (7/9882), (7/9895), (7/9902), (7/9934), (7/9936), (7/9949), (7/9959), (7/9966), (7/9991), (7/9995)

na, 5.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nu, 693 sayılı KHK'yle rütbesi alınan Türk Silahlı Kuvvetleri personeli sayısına,

693 sayılı KHK'yle Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
693 sayılı KHK'yle gazetelere yönelik yapılan işlem sayısına,
693 sayılı KHK'yle Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
693 sayılı KHK'yle Adalet Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
693 sayılı KHK'yle İçişleri Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
693 sayılı KHK'yle Millî Eğitim Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
693 sayılı KHK'yle derneklere yapılan işlem sayısına,
693 sayılı KHK'yle Millî Savunma Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
693 sayılı KHK'yle Tarım ve Orman Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
693 sayılı KHK'yle Dışişleri Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
693 sayılı KHK'yle YÖK ve üniversitelerden ihraç edilen personel sayısına,
693 sayılı KHK'yle haber ajanslarına yönelik yapılan işlem sayısına,
693 sayılı KHK'yle Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
693 sayılı KHK'yle Çevre ve Şehircilik Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
693 sayılı KHK'yle Orman ve Su İşleri Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
693 sayılı KHK'yle Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/9744), (7/9763), (7/9777), (7/9798), (7/9808), (7/9820), (7/9853), (7/9878), (7/9885), (7/9899), (7/9943), (7/9944), (7/9971), (7/9973), (7/9986), (7/9992), (7/10004)

na, 6.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nu, 701 sayılı KHK'yle televizyon kuruluşlarına yönelik yapılan işlem sayısına,

701 sayılı KHK'yle gazetelere yönelik yapılan işlem sayısına,
701 sayılı KHK'yle Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
701 sayılı KHK'yle Maliye Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
701 sayılı KHK'yle bakanlıklar dışındaki kurum ve kuruluşlardan ihraç edilen personel sayısına,
701 sayılı KHK'yle Adalet Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
701 sayılı KHK'yle Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
701 sayılı KHK'yle Gümrük ve Ticaret Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
701 sayılı KHK'yle YÖK ve üniversitelerden ihraç edilen personel sayısına,
701 sayılı KHK'yle İçişleri Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
701 sayılı KHK'yle Millî Eğitim Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
701 sayılı KHK'yle derneklere yapılan işlem sayısına,
701 sayılı KHK'yle rütbesi alınan Türk Silahlı Kuvvetleri personeli sayısına,
701 sayılı KHK'yle Millî Savunma Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
701 sayılı KHK'yle Tarım ve Orman Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
701 sayılı KHK'yle Sağlık Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
701 sayılı KHK'yle Dışişleri Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
701 sayılı KHK'yle Millî Eğitim Bakanlığından öğrencilikle ilişkili kesilenlerin sayısına,
701 sayılı KHK'yle rütbesi alınan Jandarma Genel Komutanlığı personeli sayısına,
701 sayılı KHK'yle Gençlik ve Spor Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
701 sayılı KHK'yle rütbesi alınan Emniyet Genel Müdürlüğü personeli sayısına,
701 sayılı KHK'yle Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
701 sayılı KHK'yle Çevre ve Şehircilik Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
701 sayılı KHK'yle Orman ve Su İşleri Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
701 sayılı KHK'yle Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
701 sayılı KHK'yle Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/9747), (7/9772), (7/9773), (7/9775), (7/9788), (7/9800), (7/9810), (7/9812), (7/9822), (7/9827), (7/9863), (7/9874), (7/9888), (7/9891), (7/9905), (7/9913), (7/9938), (7/9946), (7/9957), (7/9958), (7/9960), (7/9974), (7/9978), (7/9989), (7/9996), (7/10002)

na, 7.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nu, 697 sayılı KHK'yle televizyon kuruluşlarına yönelik yapılan işlem sayısına,

697 sayılı KHK'yle Maliye Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
697 sayılı KHK'yle Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
697 sayılı KHK'yle YÖK ve üniversitelerden ihraç edilen personel sayısına,
697 sayılı KHK'yle Millî Eğitim Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
697 sayılı KHK'yle Millî Savunma Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
697 sayılı KHK'yle rütbesi alınan Türk Silahlı Kuvvetleri personeli sayısına,
697 sayılı KHK'yle Tarım ve Orman Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
697 sayılı KHK'yle Sağlık Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
697 sayılı KHK'yle Çevre ve Şehircilik Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/9750), (7/9778), (7/9807), (7/9824), (7/9860), (7/9889), (7/9893), (7/9903), (7/9910), (7/9981)

yısına, 8.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nu, 675 sayılı KHK'yle rütbesi alınan Emniyet Genel Müdürlüğü personeli sa-

675 sayılı KHK'yle gazetelere yönelik yapılan işlem sayısına,
675 sayılı KHK'yle Adalet Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
675 sayılı KHK'yle Millî Eğitim Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
675 sayılı KHK'yle haber ajanslarına yönelik yapılan işlem sayısına,
675 sayılı KHK'yle Gümrük ve Ticaret Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,

675 sayılı KHK'yle Tarım ve Orman Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
675 sayılı KHK'yle Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
675 sayılı KHK'yle Milli Savunma Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
675 sayılı KHK'yle Sağlık Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
675 sayılı KHK'yle İçişleri Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
675 sayılı KHK'yle YÖK ve üniversitelerden ihraç edilen personel sayısına,
675 sayılı KHK'yle Milli Eğitim Bakanlığından öğrencilikle ilişkili kesilenlerin sayısına,
675 sayılı KHK'yle Dışişleri Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
675 sayılı KHK'yle dergilere yönelik yapılan işlem sayısına,
675 sayılı KHK'yle Gençlik ve Spor Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
675 sayılı KHK'yle Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
675 sayılı KHK'yle Çevre ve Şehircilik Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/9765), (7/9784), (7/9819), (7/9832), (7/9836), (7/9838), (7/9852), (7/9858), (7/9875), (7/9894), (7/9920), (7/9923), (7/9953), (7/9954), (7/9967), (7/9972), (7/9982), (7/10000)

9.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nnun, 683 sayılı KHK'yle televizyon kuruluşlarına yönelik yapılan işlem sayısına,

683 sayılı KHK'yle Maliye Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
683 sayılı KHK'yle bakanlıklar dışındaki kurum ve kuruluşlardan ihraç edilen personel sayısına,
683 sayılı KHK'yle Sağlık Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
683 sayılı KHK'yle İçişleri Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
683 sayılı KHK'yle Çevre ve Şehircilik Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/9766), (7/9789), (7/9802), (7/9900), (7/9914), (7/9994)

10.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nnun, 668 sayılı KHK'yle televizyon kuruluşlarına yönelik yapılan işlem sayısına,

668 sayılı KHK'yle gazetelere yönelik yapılan işlem sayısına,
668 sayılı KHK'yle haber ajanslarına yönelik yapılan işlem sayısına,
668 sayılı KHK'yle Milli Savunma Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
668 sayılı KHK'yle özel sağlık kuruluşlarına yönelik yapılan işlemlere,
668 sayılı KHK'yle yayınevi ve dağıtım kanallarına yönelik yapılan işlemlere,
668 sayılı KHK'yle dergilere yönelik yapılan işlem sayısına,
İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/9768), (7/9786), (7/9840), (7/9865), (7/9942), (7/9950), (7/9969)

11.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nnun, 679 sayılı KHK'yle Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,

679 sayılı KHK'yle Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
679 sayılı KHK'yle Maliye Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
679 sayılı KHK'yle bakanlıklar dışındaki kurum ve kuruluşlardan ihraç edilen personel sayısına,
679 sayılı KHK'yle Adalet Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
679 sayılı KHK'yle Gümrük ve Ticaret Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
679 sayılı KHK'yle Milli Eğitim Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
679 sayılı KHK'yle Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
679 sayılı KHK'yle Tarım ve Orman Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
679 sayılı KHK'yle Milli Savunma Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
679 sayılı KHK'yle derneklere yapılan işlem sayısına,
679 sayılı KHK'yle Sağlık Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
679 sayılı KHK'yle İçişleri Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
679 sayılı KHK'yle YÖK ve üniversitelerden ihraç edilen personel sayısına,
679 sayılı KHK'yle rütbesi alınan Emniyet Genel Müdürlüğü personeli sayısına,
679 sayılı KHK'yle Gençlik ve Spor Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
679 sayılı KHK'yle Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
679 sayılı KHK'yle Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
679 sayılı KHK'yle Orman ve Su İşleri Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
679 sayılı KHK'yle Çevre ve Şehircilik Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/9769), (7/9785), (7/9792), (7/9803), (7/9817), (7/9828), (7/9835), (7/9847), (7/9856), (7/9879), (7/9880), (7/9898), (7/9917), (7/9926), (7/9965), (7/9970), (7/9979), (7/9983), (7/9997), (7/9998)

12.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nnun, 672 sayılı KHK'yle Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,

672 sayılı KHK'yle Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
672 sayılı KHK'yle Maliye Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
672 sayılı KHK'yle bakanlıklar dışındaki kurum ve kuruluşlardan ihraç edilen personel sayısına,
672 sayılı KHK'yle Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
672 sayılı KHK'yle Milli Eğitim Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
672 sayılı KHK'yle Gümrük ve Ticaret Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
672 sayılı KHK'yle Tarım ve Orman Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
672 sayılı KHK'yle Milli Savunma Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
672 sayılı KHK'yle Sağlık Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
672 sayılı KHK'yle YÖK ve üniversitelerden ihraç edilen personel sayısına,
672 sayılı KHK'yle İçişleri Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
672 sayılı KHK'yle Dışişleri Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,

672 sayılı KHK'yle Gençlik ve Spor Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
672 sayılı KHK'yle Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
672 sayılı KHK'yle Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
672 sayılı KHK'yle Çevre ve Şehircilik Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/9771), (7/9781), (7/9797), (7/9809), (7/9814), (7/9829), (7/9841), (7/9850), (7/9873), (7/9892), (7/9918), (7/9921), (7/9956), (7/9975), (7/9985), (7/9993), (7/10001)

13.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'unun, 670 sayılı KHK'yle Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,

670 sayılı KHK'yle Milli Savunma Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
670 sayılı KHK'yle İçişleri Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/9776), (7/9871), (7/9922)

14.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'unun, 677 sayılı KHK'yle gazetelere yönelik yapılan işlem sayısına,
677 sayılı KHK'yle Maliye Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
677 sayılı KHK'yle bakanlıklar dışındaki kurum ve kuruluşlardan ihraç edilen personel sayısına,
677 sayılı KHK'yle Milli Eğitim Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
677 sayılı KHK'yle Milli Savunma Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
677 sayılı KHK'yle derneklere yapılan işlem sayısına,
677 sayılı KHK'yle Sağlık Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
677 sayılı KHK'yle YÖK ve üniversitelerden ihraç edilen personel sayısına,
677 sayılı KHK'yle dergilere yönelik yapılan işlem sayısına,
677 sayılı KHK'yle Gençlik ve Spor Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
677 sayılı KHK'yle Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
677 sayılı KHK'yle Orman ve Su İşleri Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına
İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/9782), (7/9795), (7/9806), (7/9837), (7/9877), (7/9884), (7/9896), (7/9930), (7/9962), (7/9968), (7/9990), (7/9999)

15.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'unun, 686 sayılı KHK'yle bakanlıklar dışındaki kurum ve kuruluşlardan ihraç edilen personel sayısına,

686 sayılı KHK'yle Milli Eğitim Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
686 sayılı KHK'yle İçişleri Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
686 sayılı KHK'yle YÖK ve üniversitelerden ihraç edilen personel sayısına,
686 sayılı KHK'yle Dışişleri Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
686 sayılı KHK'yle rütbesi alınan Emniyet Genel Müdürlüğü personeli sayısına,
İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/9799), (7/9839), (7/9911), (7/9933), (7/9952), (7/9963)

16.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'unun, 667 sayılı KHK'yle sendikalara yönelik yapılan işlemlere,
667 sayılı KHK'yle vakıflara yönelik yapılan işlem sayısına,
667 sayılı KHK'yle konfederasyonlara yapılan işlem sayısına,
667 sayılı KHK'yle federasyonlara yapılan işlem sayısına,
667 sayılı KHK'yle derneklere yapılan işlem sayısına,
667 sayılı KHK'yle özel üniversitelere yönelik yapılan işlemlere,
667 sayılı KHK'yle öğrenci yurtlarına yönelik yapılan işlemlere,
667 sayılı KHK'yle eğitim kurumlarına yönelik yapılan işlemlere,
İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/9843), (7/9862), (7/9870), (7/9872), (7/9886), (7/9928), (7/9945), (7/9948)

17.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'unun, 669 sayılı KHK'yle Milli Savunma Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,

669 sayılı KHK'yle İçişleri Bakanlığından ihraç edilen personel sayısına,
İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/9869), (7/9925)

18.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'unun, 673 sayılı KHK'yle Milli Eğitim Bakanlığından öğrencilikle ilişkili kesilenlerin sayısına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/9955)

23 Nisan 2019 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.04

BAŞKAN: Mustafa ŞENTOP

KÂTİP ÜYELER : İshak GAZEL (Kütahya), Rümeyza KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 69'uncu Birleşimini açıyorum.

Şimdi İstiklal Marşı'mız okunacaktır.

(İstiklal Marşı)

III.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Genel Kurulu teşekkürleri

BAŞKAN – Değerli milletvekillerimiz, muhterem Cumhurbaşkanımız dinleyici locasındaki yerlerini alarak yüce Meclisimizi teşrif etmişlerdir. Kendilerine Meclisimiz adına “Hoş geldiniz.” diyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, gündemimize göre, Genel Kurulun 18 Nisan 2019 tarihli 68'inci Birleşiminde alınan karar uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisinin kuruluşunun 99'uncu yıl dönümünün ve Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın kutlanması ve günün anlam ve öneminin belirtilmesi amacıyla yapacağımız görüşmelere başlıyoruz.

IV.- ÖZEL GÜNDEM

A) 23 Nisan Görüşmeleri

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisinin kuruluşunun 99'uncu yıl dönümünün ve Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın kutlanması, günün anlam ve öneminin belirtilmesi görüşmeleri

BAŞKAN – Sayın Cumhurbaşkanım, siyasi partilerimizin çok kıymetli genel başkanları, sayın milletvekilleri, kıymetli misafirler; millî iradenin tecelligâhı olan Türkiye Büyük Millet Meclisinin kuruluşunun 99'uncu yıl dönümünü anmak, Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı kutlamak üzere bu özel oturumda bir araya gelmiş bulunuyoruz. Çatısı altında gururla bulunduğumuz bu yapı yalnızca bir bina değildir; bu çatının altında yankılanan, işgal teşebbüsüne karşı istiklal iradesinin, istilacılara karşı hürriyet mücadelesinin ve bütün bunları milletle birlikte yapma ısrarının gür sesidir. Dolayısıyla bu Meclis, mirası istiklal, mizacı hürriyet, temeli millî irade olan bir yüce abidedir. Bu Meclis, yüce ve mukaddestir. Zira, millet ve vatanın en zor günlerinde teşekkül etmiş, Türkiye'yi istiklale taşıyan Millî Mücadele iradesinin merkezi olmuştur. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün tarihî önderliğinde milletimiz, o güne kadarki kahramanlıklarının özeti, o günden sonraki cesaretinin ön sözü sayılacak bir dirençle kurtuluşunu elde etmiştir. Bu vesileyle, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü, mesai ve silah arkadaşlarını, Birinci Meclisin her biri şeref numunesi üyelerini ve kurtuluşa yüreklerini koyan aziz şehitlerimizi rahmetle, minnetle ve şükranla yâd ediyorum.

Bu Meclis yüce ve mukadde olduğu için, 15 Temmuz gecesi milletimizi bizar ve demokrasimizi tarumar etmek isteyen hain darbe girişimine, millî iradenin tecelli ettiği Türkiye Büyük Millet Meclisini bombalayacak kadar alçalmış darbecilere karşı milletimiz ve bu Meclisin kahraman üyeleri direnmiş, o ihanete geçit vermemişlerdir. Bu vesileyle 15 Temmuzda girişilen darbe teşebbüsüne karşı eşine az rastlanır bir liderlik sergileyen Sayın Cumhurbaşkanımıza şükranlarımızı arz ediyor, o gece şehit olan vatan evlatlarını rahmetle, gazilerimizi de minnetle anıyorum.

Sayın Cumhurbaşkanım, sayın milletvekilleri; dünyanın büyük dönüşümler yaşadığı, köklü değişimlere şahit olduğumuz bir dönemde yaşıyoruz. Bu büyük dönüşüm ve değişim hem tarihî mirası hem de coğrafi konumu sebebiyle Türkiye'ye büyük görevler yüklemektedir. Dünyanın en çok komşuya sahip ülkelerinden birisi olarak Türkiye, bölgesinde ve dünyada olup bitenlere geçmişte hiç rastlanmadığı ölçüde müdahil olmakta, iddialarını ve iradesini her fırsatta, her zeminde ısrarlı bir biçimde dile getirmektedir. Türkiye'nin bölgesinde ve dünyada gittikçe artan bir etkinliğe sahip olması tesadüfî değildir. Türkiye, bu güce, gayretli milleti, basiretli idaresi, yerli ve millî politikaları ve en önemlisi de köklü demokrasi geleneği sayesinde ulaşmıştır.

Kuruluşunun 99'uncu yıl dönümünü coşkuyla kutladığımız ve istiklal gayretiyle Millî Mücadele'yi yürüten Birinci Meclis, tıpkı bugün olduğu gibi, milletimizin bütün renklerini bir zenginlik olarak bünyesinde barındıran bir yapıya sahipti. Farklı kökenlere ve kimliklere sahip birçok isim, memleketin bir kısmı işgal edilmişken Ankara'da bir araya gelmişti. Hepsinin ortak ideali ise esaret altında değil, bu cennet vatanın üstünde bağımsız bir şekilde yaşamaktı. Birinci Meclisten devraldığımız mirasın önemli bir parçası da işte bu istek ve iradedir.

Bu vesileyle bir daha tekrar etmekte fayda görüyorum ki Türkiye ancak farklılıklarını çatışma bahanesi değil, zenginleşme imkânı olarak gören bir anlayışla ilerleyebilir. Dar ve daraltıcı bir bakış açısıyla bu ülkeye bakmak, geçmişte acısını çektiğimiz bir iletir. 1920 ruhundan bize miras kalan anlayış, farklılıklarımıza rağmen Türkiye'den yana olmayı, aynı bayrak altında eşit vatandaşlar olarak yaşama iradesini zorunlu kılmaktadır.

Köklü bir seçim ve Parlamento geleneğine sahip bir ülke olarak Türkiye için sivil siyasetin dışında zemin, demokrasiden başka çare, diyalog içermeyen bir söylem arayışında olmak bu ülkenin geleceğini baltalamaktır. Bu sebeple, hangi düzeyde olursa olsun, neyi amaçlarsa amaçlasın, ne tür bir kisveye bürünürse bürünsün, fikirlerini hâkim kılmak veya rakiplerini zayıf düşürmek için şiddeti bir yöntem olarak benimseyenler, şiddetle arasına mesafe koyamayanlar bu ülkenin ve milletin aleyhine çalışmaktadırlar.

Sayın Cumhurbaşkanım, sayın milletvekilleri; kuruluşunun 99'uncu yıl dönümünü kutladığımız yüce Meclisimiz Türkiye'nin zor günlerden çıkışına rehberlik etmiş bir kurumdur. O günlerde top sesleri Polatlı'dan duyulurken ya da işgalin karanlığı her ufku bürümüşken "Ya istiklal ya ölüm!" şiarını yükselten, merhum Akif'in "Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal." mısralarıyla tamamlanan İstiklal Marşı'nı defalarca ayakta alkışlayan bu Gazi Meclisin ruhu neyse, şu an bizi bir araya getiren Meclisin ruhu da odur ve bu ruh, bu istiklal arzusu bizim en büyük iftihar tablomuzdur.

İşte bu sebeple Türkiye büyük bir ülkedir ve milletimiz yeryüzünün en mümtaz milletlerindendir. Türkiye, nereden geldiğini de nereye ilerleyeceğini de çok iyi bilmektedir. Tarihin bütün karmaşık ve bunalımlı dönemeçlerinde öne çıkıp düzen sağlayan bir topluluk olarak milletimiz bugün de insanlık değerlerinin safında, her türlü haksızlığın ve zulmün karşısındadır. İnsanlık değerlerinin safında olmayı erdem, haksızlığa karşı çıkmayı vazife bilen aziz milletimizin temsilcileri de bu yüce Mecliste aynı tavrı takınmaktadırlar. Bunun en güzel örneği, 15 Martta Yeni Zelanda'da gerçekleşen katliam karşısında, Mecliste grubu bulunan bütün partilerimizin ortak bir bildiriye imza atmasıdır. Bütün parti gruplarımıza, gösterdikleri bu tavır dolayısıyla teşekkür ediyorum.

Yeri gelmişken şunu da belirtmeliyim ki bugün Batı'da İslam'a, Müslümanlara ve genel olarak yabancılara karşı hastalıklı bir düşmanlık yükselmektedir. Bu tehlikeli tirmanış uluslararası camianın ve özellikle de Batılı hükümetlerin ve karar alıcıların ciddiyetle üzerinde durması gereken bir boyuta ulaşmıştır. Dahası, İslam karıştığının giderek Türkiye düşmanlığına evrildiğini teessüfle görmekteyiz.

Bazı Batılı hükümetler, İslam dünyasına ve Türkiye'ye yönelik bu düşmanlığın ne kadar büyük bir tehlike olduğunu görmek bir yana, kimi zaman Türkiye'ye karşı dostlukla bağdaşmayan tavırlar sergilemektedirler. Bu, sonuçsuz kalmaya mahkûm, adil ve dostane olmaktan uzak, Türkiye'nin özgül ağırlığını hesaplayamamaktan kaynaklanan tavrın gözden geçirilmesi, bir an evvel karşılıklı saygıya ve menfaate dayalı ilişki tarzının benimsenmesi gerekir.

En zor şartlar altında bile haricî müdahalelere boyun eğmeyen Türkiye'nin bugün eriştiği güç görmezden gelinerek dayatmacı politikalara mecbur bırakılmak istenmesi bu ülkenin ruhunu ve önemini kavrama eksikliğinden kaynaklanmaktadır ve büyük bir hatadır. Hele de Türkiye'ye yönelik dayatmaların bir parçası olmak üzere terörün ve teröre müzahir yapıların desteklenmesi, başarılı olmak bir yana, Türkiye'nin haklı öfkesini celbetmektedir.

Türkiye, haritaları cetvelle çizilmiş, anayasaları cebren yapılmış, idarecileri özel olarak yetiştirilmiş, köksüz ve hedefsiz, nezuhr devletlere benzemez. Bu yüzden Türkiye'yle sağlıklı ve verimli ilişki kurmanın tek yolu bu ülkenin ve milletimizin hassasiyetlerini kavramaktan, samimi bir yaklaşım geliştirmekten geçer.

Sayın Cumhurbaşkanım, sayın milletvekilleri; bugün sadece Millî Egemenlik Bayramı değil, aynı zamanda çocuklarımızın bayramı. Milletin ve vatanın istikbali olan çocuklarımızı daima bir kıymet olarak hayatımızın, gelecek planlarımızın en hayati kısmına yerleştirmeliyiz. Çocuklarına ve gençlerine önem vermeyen bir millet yok olmanın eşiğindedir. Bu yüzden çocuklarımızı ve gençlerimizi millî ve manevi değerlerimizle donatıp kendi ayakları üzerinde duran, istiklal ve hürriyet âşığı, çağın gerektirdiği donanıma ve niteliklere sahip fertler olarak yetiştirmeliyiz. Çocuklarımızla ilgili çabamızı modern hayatın ve dijital dönüşümlerin doğurduğu yeni sonuçları göz önüne alarak güncellemeliyiz.

Ayrıca, çocuk suçluluğunda ve çocukları hedef alan suçlarda bir artış görülmektedir. Bu hususlarda, özellikle çocuklara yönelik suçlarda Türkiye Büyük Millet Meclisi başta olmak üzere bütün kurum ve kuruluşlarımız daha etkin bir çalışma yapmalıdır. Çocuklara yönelik suçlarda katı, tavizsiz ve hızlı süreçler yürütülmelidir çünkü çocuklar bize geleceğin ve Allah'ın emanetleridir.

Sayın Cumhurbaşkanım, sayın milletvekilleri; bugün bu vatan ve bu bayrağın altında yaşayan hür bir millet, bölgesel ve küresel anlamda sözüne kulak verilen güçlü bir devlet isek bunu istiklal, hürriyet ve aziz milletimiz için gayret göstermiş kimselere borçluyuz. Bu vesileyle Türkiye Büyük Millet Meclisinin kuruluşunun 99'uncu yıl dönümünde tekrar, başta ilk Meclis Başkanımız, Millî Mücadele'nin lideri ve cumhuriyetimizin banisi Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve Birinci Mecliste kurtuluş mücadelesine omuz veren bütün milletvekilllerimiz olmak üzere, bu çatı altında görev yapmış olan, vatan, millet, bayrak ve devlet uğruna şehit düşen, gazi olan, son olarak 15 Temmuz hain darbe ve işgal girişimine karşı dururken makamların en yücesine ulaşan her bir vatan evladını rahmetle, minnetle, şükranla anıyorum.

Bu düşüncelerle milletimizin Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı kutluyor; her geçen yılın demokrasimizin kökleşmesine, milletimizin refah ve selametine, devletimizin kudretine, yeniden büyük Türkiye davamızın muvaffakiyetine katkı yapması temennisiyle hepinizi en kalbî duygularıyla selamlıyorum. (AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsil edilen siyasi parti grubu başkanlarına onar dakika süreyle, ayrıca Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunmayan siyasi parti temsilcilerinden birer kişiye üçer dakikayı geçmemek üzere söz vereceğim.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı Mustafa Şentop'up, Ankara ili Çubuk ilçesi Akkuzulu Mahallesi'nde CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'na, Ankara Milletvekili Levent Gök ve milletvekillerine yönelik saldırıyı kınadığına ve geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna ilişkin konuşması

BAŞKAN - Buna başlamadan, söz sırasını okutmadan bir kısa açıklama yapmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, geçtiğimiz pazar günü Çubuk'un Akkuzulu Mahallesi'nde CHP Genel Başkanı Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'na, Meclis Başkan Vekilimiz, mesai arkadaşım Sayın Levent Gök'e ve bazı milletvekili arkadaşlarımıza yönelik müessif bir saldırı gerçekleşmiştir, bu saldırıyı kınıyorum. Şiddet yoluyla siyasi netice elde etmeye çalışmak, şiddeti meşrulaştırmak veya desteklemek kabul edilemeyecek bir tavrıdır ve bu, Türkiye'ye yakışmamaktadır. Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'na, Sayın Levent Gök'e ve diğer milletvekili arkadaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletirim. Bir daha bu tür hadiselerin yaşanmaması en büyük temennimizdir. (AK PARTİ, CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Özkoç'un bir söz talebi vardı.

Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Ankara ili Çubuk ilçesi Akkuzulu Mahallesi'nde CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'na yönelik linç girişimini şehit aileleriyle, toplumsal tepkiyle ilişkilendirmeye çalışanları kınadıklarına, vicdana ve sağduyuya davet ettiklerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün çocuklarımıza hediye ettiği 23 Nisan Bayramı'nı grubumuz adına kutluyor, hepinize saygılar sunuyorum.

Millî birlik ve beraberliğimize yapılan saldırılarda, Türkiye Büyük Millet Meclisinin geleneği doğrultusunda, grup başkanlarımız ve gruplarımız, birliğimizi bozan bu tür karşı saldırılara karşı bir üzüntü ifadesi olarak söz alırlar ve bunu dile getirirler. Az önce makamınızda yaptığımız konuşmada, bu sözleri onar dakika kürsüden vereceğiniz için arkadaşlarımızın kendilerini orada ifade edeceğini, Sayın Genel Başkanımızinsa bu konuşmayı kendisinin yapacağından grubumuz adına bana söz vereceğinizi ifade ettiğiniz için söz almış bulunuyorum.

Genel Başkanımızda, 21 Nisan 2019 tarihinde Çubuk'ta katıldığı şehit cenazesinde linç girişiminde bulunulmuştur. Bunun adı linçtir, kınıyoruz. Elimizdeki görüntüler ve tanık ifadeleri bu gerçeği tüm çıplaklığıyla ortaya koymaktadır. Bugün, siyasetin ortak olması, lincin hesabının sorulması gereken gündür. İtidal çağrısı yapılıyorsa Sayın Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu, Türk siyasetinin gördüğü en itidalli, en soğukkanlı, barış ve kardeşlikten yana iradesini en açık şekilde ortaya koyan liderdir.

Ülkenin birlik ve beraberliğe ihtiyacı varsa bunun gereği en büyük acıda ortak olmaktır. Şehidimiz, bir parti için değil, bir hane için değil, vatanımız için canını ortaya koymuş evladımızdır, hepimizin evladıdır. Bir şehidin acısında ortak olamayacaksa millet olarak hiçbir noktada yan yana gelemeyiz. Biz, şehit cenazelerine böyle bakıyoruz. Şehit bizim şehidimizdir, hepimizin şehididir ve biz, evladını bayrağımıza sarılı tabutuyla kucaklayan her ailenin yanında olacağız.

Bu linç girişimini şehit aileleriyle, bir toplumsal tepkiyle ilişkilendirmeye çalışanları kınıyor, vicdana ve sağduyuya davet ediyoruz. Linç girişimiyle ilgili hukuki sürecin sonuna kadar takipçisi olacağız. Mecliste bu konuda bize yakın ilgi gösteren bütün milletvekillerine saygılarımızı sunarak hepinize teşekkür ediyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

IV.- ÖZEL GÜNDEM (Devam)

A) 23 Nisan Görüşmeleri (Devam)

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisinin kuruluşunun 99'uncu yıl dönümünün ve Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın kutlanması, günün anlam ve öneminin belirtilmesi görüşmeleri (Devam)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, söz sırasını okuyorum: Adalet ve Kalkınma Partisi Meclis Grubu Başkanı Ankara Milletvekili Sayın Mehmet Naci Bostancı, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı ve Meclis Grubu Başkanı İzmir Milletvekili Sayın Kemal Kılıçdaroğlu, Halkların Demokratik Partisi Eş Genel Başkanı ve Meclis Grubu Başkanı İstanbul Milletvekili Sayın Pervin Buldan, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı ve Meclis Grubu Başkanı Osmaniye Milletvekili Sayın Devlet Bahçeli'nin yerine Manisa Milletvekili Grup Başkan Vekili Sayın Erkan Akçay, İYİ PARTİ Meclis Grubu Başkanı Edirne Milletvekili Sayın Orhan Çakırlar'ın yerine Kocaeli Milletvekili Grup Başkan Vekili Sayın Lütfü Türkkan, Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı ve İstanbul Milletvekili Sayın Erkan Baş, Saadet Partisi adına Konya Milletvekili Sayın Abdulkadir Karaduman, Demokrat Parti Genel Başkanı ve Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Gültekin Uysal, Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı ve Ankara Milletvekili Sayın Mustafa Destici.

İlk söz, Adalet ve Kalkınma Partisi Meclis Grubu Başkanı Ankara Milletvekili Sayın Mehmet Naci Bostancı'ya aittir.

Buyurun Sayın Bostancı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ADALET VE KALKINMA PARTİSİ MECLİS GRUBU BAŞKANI MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Sayın Cumhurbaşkanım, Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet Meclisinin 99'uncu açılış yıl dönümü için buradayız. Amacımız, cumhuriyetin temellerinin atıldığı günü anmak, bugüne ve yarına sonuçlar çıkarmak.

Meclis açıldığında imparatorluk toprakları işgal altındadır, başkent İstanbul 16 Martta işgal edilmiştir. Galip devletler Osmanlı toprakları üzerinde pay kapma yarışındadır. Erzurum'daki, sayısı 20 bini bile bulmayan kolordu hariç düzenli ordu yoktur. Çeşitli vilayetlerdeki müdafaaihukuk cemiyetleri ortak güç oluşturmaktan uzaktır. Anadolu yorgun ve yoksuldur, evlatlarını "hey onbeşliler"e varıncaya kadar yedi cephede kaybetmiştir. Halide Onbaşı ve Rus diplomat Frunze; bunların tanıklıkları iç paralayıcıdır. Kimi elitler utanç verici mandacılığa eğilim göstermektedir. Bu zorlu şartlarda, Meclis açılmadan bir yıl önce Mustafa Kemal Anadolu'da bir millî direniş hareketi için Samsun'a çıkmış; Havza, Amasya üzerinden Erzurum ve Sivas Kongreleriyle ortak

bir saf oluşturmaya başlamıştır. Hedef Ankara'da Millî Mücadele'yi yürütecek Meclistir çünkü milletin istikbalini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır. O yüzden, Türkiye Büyük Millet Meclisi merkezli cumhuriyetin temellerinin atıldığı Kuvayımiliye hareketini, Mustafa Kemal'in lider olarak oynadığı tarihî rolü, silah arkadaşlarının eşsiz fedakârlıklarını hepimiz tekraren takdir, minnet ve hürmetle anıyoruz.

Fakat tarihî olayları sadece anmak yetmez, bizlere ve gelecek kuşaklara gösterdiği yolu her daim hatırlamak gerek. Meclisin açıldığı o cuma gününden bize kalan tarihî mirasın en başında şüphesiz "Milletin istikbalini yine milletin azim ve kararı kurtaracak." ilkesi vardır. Bu, üstünde hangi kıyafet olursa olsun mandacılığı "Acaba bu tür hamiliklerden siyasi fayda sağlar mıyım?" diye bir an dahi düşünmeksizin reddetmek anlamına gelir. Büyük güçler dâhil tüm ülkelerle ilişkiler kurulurken karşılıklı saygı ve çıkar esasını savunmak, her tür dayatmaya karşı ortak davranmak şu Meclisin atmosferinde soluklanan her nefes sahibinin kaçınılmaz tarihî sorumluluğudur. Ortak kaderimiz ve geleceğimiz için takip edilen millî politikaların sonu mutlaka selamete ve felaha erişecektir. Bu yolda maruz kalınan çeşitli meydan okumalar karşısında toplumsal hayata karşılık gelen hassasiyetleri iç siyasetin rekabet konusu yapmamak, ortak safı tahkim etmek, Kuvayımiliye ruhunun ve 23 Nisan'da açılan bu Meclisin onurudur, görevidir. Bu millet, en zorlu yoksulluk ve yokluk şartlarında imkânsız mümkün çözümlere çeviren bir ruha, vefakârlığa ve dayanışma bilincine sahiptir. Bunu dün göstermiştir, bugün de o insanların torunları aynı çizgidedir. Bu millet, ışıltısını yitirse de bir imparatorluğun, bir dünya gücünün çocuklarıdır. Arkalarındaki tarihî miras, bir yük değil, bir imkândır. O tarihî çizgiyi muhakkak en gerçekçi şekilde, kararlılıkla geleceğe uzatacaklardır.

Doksan dokuz yıl önce Meclisimizde kalpaklılar, fesliler ve sarıklılar vardır. Onlar, bütün o sembollerin ima ettiği farklılıkları aşmış, ortak bir dayanışma ruhunda bir araya gelmiş, her türlü tartışma ve müzakereyi milletin kurtuluşu ve yeniden ayağa kalkması istikametinde yapmışlardır. Bize bırakılan miras, siyasi rekabeti aynı şekilde yapmak, ancak Türkiye'nin ortak kaderi ve geleceğini her tür mülahazanın ötesinde bir üst değer olarak tutmaktır. Ortak kader ve gelecek için hassasiyet ve siyaset bu ülkenin kurumlarında kayıtlıdır. O yüzden temel kurumlara karşı dikkatli ve itinalı bir dil gerekir. Bu kurumlardan biri olarak Meclis, millet iradesinin tecelli yeridir. Meclisin çeşitli müzakerelerle aldığı kararları eleştirmek elbette mümkündür fakat kurumsal itibarına halel getirecek şekilde, kimi kararlarını "darbe" olarak tanımlamak asla kabul edilemez. Unutulmasın ki Meclisin sözü, milletin nihai sözüdür. Kararının "demokrasi dışı" eleştirisi, doğrudan milletimize, onun karar ve tercihlerine karşı söylenmiş bir söz hükmündedir.

Bugün bizi burada özel oturumla bir araya getiren, Meclise karşı duyduğumuz ortak saygı değil midir? Bu saygı, eleştirel dilin ötesinde, milletin kader birlikteliğinin tecelli yeri olarak burayı görmemizin neticesi değil midir? Tam da buna inandığımız, 99'uncu yılda bunu bir kez daha ifade etmek istediğimiz için burada değil miyiz?

Öte yandan, cumhuriyet ve demokrasilerde kural bellidir: Yöneticileri halk seçer ve geri çağırır. Tüm seçimli makamlar kimseye mülk değildir, bütün seçimlerde olan da budur. Seçim sonuçlarına hukukun imkânları ölçüsünde itiraz yolları elbette vardır, bunları kullanmaktan dolayı kimse suçlanamaz. "1 oyla dahi olsa seçimi kazanmak" hukukunda şüphesiz ki altın oy yoktur; bütün oylar eşittir ve kural, her bir oyun hakkını korumak ahlakında kayıtlıdır. Tüm makamlar seçimle el değiştirmeye açıkken siyasi rekabet tartışmalarını "otoriterlik" "totaliterlik" "diktatörlük" kavramlarıyla yürütmek kendi içinde bir çelişkidir. Diktatörlüklerde seçimlerin bir önemi yoktur, bizde önemi var. Diktatörlüklerde makamlar el değiştiremez, bizde değiştirir. Diktatörlüklerde göstermelik seçimlerin hukuka ihtiyacı yoktur, bizde hukuk yolları herkes için ihtiyaçtır. Diktatörlüklerde muhalefet ya yoktur ya da haşmetmeâblarının muhalefettir, bizde herhâlde herkes teyit eder ki ne haşmetmeâb vardır ne de onun kaçınılmaz sonucu haşmetmeâblarının muhalefeti vardır. Diktatörlüklerde muhalefetin iktidar tasavvuru olmaz, bizde muhalefetin her zaman böyle bir tasavvuru ve yol haritası olmuştur, olacaktır.

Türkiye 16 Nisan referandumuyla sistemi değiştirmiştir. Artık, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi vardır. Bu sistem, farklı kesimlerin iş birliklerine imkân vermesi bakımından toplumsal açıdan bütünleştiricidir. Orta Doğu coğrafyasındaki küresel hayaletin toplumsal fay hatlarını tahrik eden siyaseti dikkate alındığında bu çok önemli bir işlevdir. İktidar meşruiyeti daha büyük bir toplumsal onaya bağlanmıştır. Yasama ve yürütmenin teorideki ayrılığı, pratikteki birlikteliği yeni sistemle daha net, daha gerçekçi bir ayrılmaya tabi tutulmuştur. Bu Meclis, yasaların yegâne kaynağıdır; toplumun sınır uçlarını temsil eden niteliği, bu görevi en yüksek vasıfta yapmasına imkân vermektedir. Her yeni sistem süreç içinde herkesin el birliği, görüş ve eleştirileriyle tekemmül eder. Pratiği olmayan bir reddiyecilik yerine cumhuriyet ve demokrasimizi kanatlandıracak, Meclis dâhil her demokratik kurumun gücünü artıracak bir çizgide sürece pozitif katkı vermek önemlidir.

Cumhurbaşkanı, milletin birliğinin ve dirliğinin sembolüdür. Bugün Sayın Erdoğan Cumhurbaşkanıdır, yarın bu ülkenin başka evlatları bu göreve gelecektir. Sistem değişikliği sebebiyle kazandığı siyasi mahiyet, hepimiz için ortak değerdeki makama karşı ölçsüz bir dilin kullanılabileceği anlamına gelmez. Süreç içinde muhalefetteki kimi siyasi kişiliklerin Cumhurbaşkanlığı kurumuna karşı uygun dil ve tutumları, şüphesiz, aynı şekilde gördükleri mukabele kanaatimce genel bir memnuniyet yaratmıştır.

Berat gecesi 4 evladımızın teröristler tarafından şehit edilmesi bizleri milletçe üzmüştür. Şehitlerimize Allah'tan rahmet, milletimize başsağlığı diliyoruz.

Çubuk'ta şehidimizin cenaze töreninde meydana gelen müessif olay asla kabul edilemez. Sayın Genel Başkana ve CHP temsilcilerine bir kez daha "Geçmiş olsun." diyorum. Sayın Cumhurbaşkanımızın "Türkiye ittifakı" ve "kızgın demiri soğutmak" sözleriyle siyasi iklimin normalleşmesine çağrıda bulunduğu bir siyasi atmosferde bu olayın yaşanması ayrıca dikkate değerdir. Türkiye'nin her tür gerilimi akıl ve sorumluluk çizgisinde aşmaya, beyanların bu istikamette oluşmasına ihtiyacı vardır. Öte yandan, toplumsal kutuplaşma yerine kucaklaşmanın yolu kurumları ortak değer çizgisinde tutmaktan, siyasal dilin kollarını uzatmaktan geçer. Biz bu ülkenin ortak akıldan, fikrinden her zaman faydalandık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Başkan, buyurunuz.

ADALET VE KALKINMA PARTİSİ MECLİS GRUBU BAŞKANI MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - Her tür eleştiri ve teklifin kışkırtıcılıktan, itham ve isnatlardan uzak olması, asabiyet duygusuna seslenmek yerine tüm toplumun vicdanında karşılık bulması önemlidir.

Değerli arkadaşlar, bizim iddiamız, siyasetimiz, temel meselemiz toplumumuzun vicdanıyla çağa tanıklık etmektir. Küresel ölçekteki insani dramlar, haksızlıklar, adaletsizlikler karşısında Türkiye'nin yükselen eylemi ve sesi hepimizin onur kaynağıdır. Bir eli Avrupa'da, diğer eli Asya'da olan ülkemizin yüzü herkese dönüktür, sırtımız ise hiç kimseye dönük değildir.

Türkiye modernleşiyor, şehirleşiyor, dünyayla daha fazla temas kuruyor. Yolculuğumuzun istikameti kesinlikle modern dünyadır, bizim de saygın müktesebatımıza katıldığımız, evrensel değerleri dikkate alan bir millîliktir. Mevlâna'nın pergeli gibi olduğumuzu her daim hatırlıyoruz.

Avrupa merkezli olmak üzere küresel ölçekteki yabancı düşmanlığı, İslamofobi ve Sri Lanka'daki kilise saldırıları gibi gelişmeler bizleri endişelendiriyor. Dünyadaki egemen merkez siyasetlerin husumetin doğurduğu popülarlikten pay kapmaya çalışmaları endişemizi daha da artırıyor ancak diğer yandan, Avustralya'daki katliamın ardından ortaya konulan haysiyetli insani tavır ise ümitlendiriyor. Yerimiz, küresel ölçekte insanlığın, adaletin ve hakkaniyetin safıdır.

Buradan aziz milletimize, Sayın Cumhurbaşkanımıza, Meclisimizi oluşturan tüm partilerin saygıdeğer genel başkanlarına, milletvekillerine hürmetlerini sunarken tarihî önemdeki bu ülkenin siyasi yolculuğunun hayırlara vesile olmasını diliyorum. Elbette bu dileğin faileri, kendilerine düşen sorumluluklarıyla birlikte hepimiziz.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

Şimdi, söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı ve Meclis Grubu Başkanı İzmir Milletvekili Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Kılıçdaroğlu. (CHP sıralarından ayakta alkışlar, İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

CUMHURİYET HALK PARTİSİ GENEL BAŞKANI VE MECLİS GRUBU BAŞKANI KEMAL KILIÇDAROĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, televizyonları başında bizi izleyen saygıdeğer vatandaşlarımız ve geleceğimiz, umudumuz olan sevgili çocuklar; Cumhuriyet Halk Partisi adına 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nızı kutluyor, bu güzel günün bahar günlerinin ısıltısıyla taçlanmasını, ülkemize aydınlık, huzur ve adalet dolu günlerin müjdecisi olmasını diliyorum.

Sevgili çocuklar ve değerli milletvekilleri; Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün 19 Mayıs 1919'da Samsun'a ayak basarak başlattığı kurtuluş mücadelesinin 100'üncü yılındayız. Önümüzdeki dört yıl boyunca da Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu da dâhil olmak üzere çok önemli 100'üncü yıl kutlamaları gerçekleştireceğiz. Örneğin, gelecek yıl yani 2020'de "Hâkimiyet bilakayduşart milletindir." denilerek açılan Gazi Meclisimizin 100'üncü yılını kutlayacağız. 2021'de sadece düşmanın değil, milletin makûs talihinin de yenildiği, İnönü zaferlerinin, "Hattı müdafaa yoktur sathı müdafaa vardır, o satıh bütün vatandır." emriyle kazanılan Sakarya Zaferi'nin 100'üncü yılını kutlayacağız. Bu kutlamalar bizi Büyük Taarruz'un ve Başkomutanlık Meydan Muharebesi'nin 100'üncü yılına ulaştıracak. 2022 yılında, başarıyla sonuçlanan Kurtuluş Savaşı'nın 100'üncü yılını kutlayacağız. Ve nihayetinde, 2023 yılında Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 100'üncü yılı.

Önümüzdeki bu dört yıllık süreç bir kutlamalar dönemidir. Bu yılla birlikte önümüzdeki dört yıl, tüm yurttaşlarımızın da katılımıyla hepimiz için yeni bir arınma dönemidir; gerçeklerle yüzleşme, bu güzel ülkemizin kuruluş harcına katılmış, temellerine kazınmış ve Türkiye'mizin, Türkiye'nin, günümüzün sorunlarına da çözüm üretecek felsefeyi yeniden keşfetme dönemidir. Bu felsefeyi üç sözcükle özetleyebiliriz: Hak, hukuk ve adalet. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, biliyorsunuz ki Kurtuluş Savaşı'mızın planlaması ve sürdürülmesi, Türkiye Cumhuriyeti'mizin kuruluşu Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyetine dayanır yani kuruluş da kurtuluş da hukuka dayandırılmıştır. Mustafa Kemal Atatürk Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışından bir gün sonra yani 24 Nisan 1920'de Mecliste yaptığı konuşmada "müdafaa-i hukuk"u bütün ayrıntılarıyla anlatır. Mustafa Kemal Atatürk'e göre "müdafaa-i hukuk" yani hakların müdafaası, sadece işgal güçlerine karşı Türk milletinin haklarının müdafaası anlamına gelmez; hakların müdafaası, egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olması nedeniyle her bir vatandaşın hakkının ve hukukunun savunulduğu bir yönetim anlayışını ifade eder. Mustafa Kemal için tek doğru yol ise millî iradeyi egemen kılacak millî bir Meclisin yani Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılmasıdır. Dolayısıyla tereddütsüz şunu söyleyebiliriz: Türkiye Cumhuriyeti'nin temelinde her bir vatandaşın hakkını ve hukukunu korumayı amaç edinen bir ruh vardır.

Değerli Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Millî Mücadele'yi yönetmesi nedeniyle dünyada "Gazi Meclis" unvanına sahip tek Parlamento olan Türkiye Büyük Millet Meclisi, kurulduğu ilk günden itibaren, tarihin kendisine yüklediği sorumluluğun gereği olarak yetkileri konusunda titiz davranmıştır. Bu bağlamda şu örneği vermeye yeterlidir: 1924 Anayasası Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülürken Başkanlığa bir önerge verilir. Önergenin konusu şudur: Meclis kendiliğinden seçimlerin yenilenmesine karar verebileceği gibi, Cumhurbaşkanını da hükûmetin değerlendirmesini aldıktan sonra, gerekçesini Meclise ve millete bildirmek şartıyla seçime karar verebilir. Yani önergeyle, Kurtuluş Savaşı zaferinin Başkomutanı, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'e Meclisi fesih yetkisi verilmek istenir. Genç bir milletvekili olan Mahmut Esat Bey -Mahmut Esat Bozkurt- kürsüye çıkar ve doğrudan Mustafa Kemal Atatürk'e yönelik olarak şunları ifade eder: "Dünyanın hangi köşesinde hangi devlet teşkilatında hâkimiyetin kayıtsız şartsız milletin olduğu anlayışının tecellisi Meclisi feshedebilmektedir? 'Hâkimiyet kayıtsız şartsız milletindir.' diyoruz, sonra bu kadar büyük bir kuvveti Cumhurbaşkanını feshedebilmektedir. Bunu doğru bulmuyoruz." diye açıkça ifade eder. Şükrü Saracoğlu kürsüye çıkar, aynı şekilde "Bize tarih, hukuk, ihtilal açıkça gösteriyor ki bugün Millet Meclisinin kişiliğinde toplanmış haklarından hiçbir şey geriye doğru döndürülemez." diye açıklama yapar. Önerge oylanır ve Türkiye Büyük Millet Meclisi, Cumhurbaşkanına Meclisi feshetme yetkisini reddeder. Gerek Mahmut Esat Bozkurt gerek Şükrü Saracoğlu'nun doğrudan atıf yaptığı olgu, "Hâkimiyet bilakayduşart milletindir." gerçeğidir. Bu gerçeğin altını bir kez daha çizmek zorundayız.

Değerli milletvekilleri, egemenliğin kullanılmasının hiçbir surette, hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılmaması için kuvvetler ayrılığı ilkesi getirilmiştir. Bütün demokrasilerin ana omurgasını kuvvetler ayrılığı ilkesi oluşturmaktadır. Yani yasama, yürütme ve yargı, demokrasinin olmazsa olmazıdır. Kuvvetler ayrılığı, aynı zamanda gücün demokratik kurallar içinde denetlenmesidir. Bu nedenledir ki çeşitli defalar askerî darbeler ve farklı müdahalelerle egemenlik milletten alınmak istenmişse de Türkiye Büyük Millet Meclisi er geç aslına dönmüştür. Ancak üzülererek ifade edeyim ki son Anayasa değişikliğiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi kendi yetkilerini kısıtlamış, çağdaş demokrasilerin vazgeçilmez kuralı olan kuvvetler ayrılığı ilkesi fiilen ortadan kalkmıştır.

Bugün yaşadığımız acı gerçeği, fazla ayrıntıya girmeden, sadece 6 madde hâlinde Büyük Millet Meclisinin saygıdeğer üyelerine sunmak isterim.

Bir: Türkiye Büyük Millet Meclisinin yetkileri kısıtlanmış, denge ve denetleme mekanizmaları yok edilmiş, denetimsiz bir yürütme organı yani iktidar yaratılmıştır.

İki: Cumhurbaşkanını, karamameler yoluyla Meclisin yasama yetkisine fiilen ortak olmuştur.

Üç: Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı fiilen sona ermiştir.

Dört: Partili Cumhurbaşkanını, devleti ve milleti temsil etmek yerine, belli bir siyasi görüşün temsilcisi hâline gelmiştir. Bu da denge unsuru olması gereken Cumhurbaşkanlığı makamının denge unsuru olmaktan çıkmasına yol açmıştır.

Beş: Tek kişiye Parlamentoyu fesih yetkisi verilmiş, milletin Meclisinin geleceği bir kişinin iki dudağının arasından çıkacak sözcüğe bırakılmıştır.

Altı: Meclisin bütçe hakkı ve yetkisi fiilen alınmıştır.

Değerli milletvekilleri, bu adımların 15 Temmuz hain darbe girişimine karşı Gazi Meclis unvanına yakışan bir direniş sergileyen Meclis tarafından atılmış olması ise başka bir hazin tablodur.

Değerli milletvekilleri, yine üzülererek ifade edeyim ki bugün ortaya çıkan tablo şudur: Gerçekleşen son Anayasa değişiklikleriyle, denetlenen, hesap veren şeffaf bir iktidar yoktur; yargı bağımsız değildir; Parlatmentonun yürütme organını denetleme yetkisi büyük ölçüde elinden alınmıştır. Oysa demokrasilerde halka hesap vermek temel kuralıdır. Yasama, yargı ve yürütme gücünü yani egemenliği bir kişiye teslim ettiğinizde hukukun üstünlüğü yok olur, üstünlerin hukuku geçerli olur. Yani egemenlik bir kişiye, bir zümreye veya bir sınıfa bırakılmış olur.

Sekiz yıl önce, bu kürsüde, bir 23 Nisan konuşmasında şunları söylemiştim: Türkiye Cumhuriyeti'nin demokratikleşme

tarihi, bu Meclisin yetkilerini savunma ve genişletme tarihidir. Bugün dahi bu yüce Meclisin yetkilerine göz dikenler bu hususu hiçbir zaman akıllarından çıkarmasınlar.

Değerli milletvekilleri, hepimizin ortak talebi çağdaş, demokratik bir hukuk düzenini inşa etmektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Başkan, buyurun.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ GENEL BAŞKANI VE MECLİS GRUBU BAŞKANI KEMAL KILIÇDAROĞLU (Devamla) – Bunun yolu, darbe hukukundan arınmış, hepimizin kitapçığı elimize aldığımızda “Bu benim anayasamdır.” diyebileceği bir anayasayı uzlaşma kültürü içinde tartışarak kabul etmemizdir. Bunu yaptığımızda çocuklarımıza, demokratik standartları yüksek, yaşanabilir bir Türkiye bırakacağız. Sadece çocuklarımız için değil, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tarihine ve tarihin kendisine yüklediği sorumluluğun gereğini de yerine getirmiş olacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu tarihî görevi yerine getirmesi dileğiyle tümünüzü saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından ayakta alkışlar, İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kılıçdaroğlu.

Şimdi, söz sırası Halkların Demokratik Partisi Eş Genel Başkanı ve Meclis Grubu Başkanı İstanbul Milletvekili Sayın Pervin Buldan’a aittir.

Buyurun Sayın Buldan. (HDP sıralarından ayakta alkışlar)

HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ EŞ GENEL BAŞKANI VE MECLİS GRUBU BAŞKANI PERVİN BULDAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Türkiye Büyük Millet Meclisinin 99’uncu kuruluş yıl dönümü. Bu vesileyle sizleri ve ekranları başında bizleri izleyen tüm yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Hukuksuz bir biçimde cezaevinde tutulan Sevgili Selahattin Demirtaş, Sevgili Figen Yüksekdağ, İdris Baluken, Sırrı Süreyya Önder, Selma İrmak, Sebahat Tuncel ve Sevgili Gültan Kışanak başta olmak üzere, ismini buradan saymadığım binlerce arkadaşımızı da bu vesileyle saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Ülkemizdeki hukuksuzlukların son bulması için yüz altmış yedi gündür açlık grevinde olan, bu Parlamentonun üyesi, Hakkâri Milletvekilimiz Sevgili Leyla Güven’i de buradan saygı ve sevgiyle selamlıyorum. Ne yazık ki bu 23 Nisanı da Mecliste temsil edilmesi gereken halk iradesinin cezaevlerinde tutulduğu, halk iradesine yönelik gasbın sürdüğü, demokratik temsiliyetin engellendiği bir süreçle karşıyoruz. Oysa Meclis 23 Nisan 1920’de kurulduğunda çoğulculuk esasına dayanıyordu, özellikle 21 Anayasası daha ademimerkeziyetçi bir yönetim ilkesini öngörüyordu. Ne yazık ki 24 Anayasası’yla birlikte bu çoğulculuk esası terk edildi ve yerine tekçi, otoriter sistem inşa edildi, geriye yüz yıllık acı, yoksulluk, geri kalmışlık, adaletsizlik ve eşitsizlik bırakıldı; ulus devletin kurucu ideolojisine bağlılık yemini edilirken insanlık değerlerinden ise giderek uzaklaşıldı. Bu değerler, resmî ideoloji tarafından ayrımcılık ve ret politikalarıyla heba edildi. Farklılıkların reddi üzerine kurulan otoriter sistemle birlikte, halka ait olması gereken egemenlik devletin eline geçti, halk iradesi sürekli geri plana itildi. Her bir kimliğin ve rengin kendisini içinde bulacağı demokratik temsiliyet ve cumhuriyetin demokratikleşmesi talepleri darbelerle, baskılarla sürekli engellendi. Çoğulculuk esasına kapalı bu sistemde Kürtler, Türkler, Aleviler, Sünniler, Ermeniler, Süryaniler, Araplar, Çerkezler, Lazlar, kadınlar, gençler, emekçiler kendi geleceğini güvende hissetmiyor, yarınlarına umutla bakamıyor.

Adalet çökerse ülke çöker. Adaletle dayanmayan kuvvet zalimdir. İşte, bugün bizim karşı karşıya olduğumuz ortamın karşılığı tam da budur. Adaletin sadece muktedirler için geçerli olduğu, mazlumların payına ise adaletsizliğin düştüğü bir ülkede yaşıyoruz. Milyonlarca öğrencinin geleceğini çalanlar serbest bırakılırken “Çocuklar ölmesin.” diyen bir eğitimci anne, Ayşe Öğretmen bu 23 Nisanda bebeğiyle cezaevine konuldu. Bu mudur adalet? Bir el rabia yaparken diğer el Rabia Naz’ın ölüm gerçeğini gizlemeye çalışıyorsa hangi adaletten söz edebiliriz? Soma katliamında 301 işçinin ölümüne neden olanlar serbest bırakılırken Roboski’de 34 insanı katledenler, Gezi’de Berkin’i, Diyarbakır’da Kemal Kurkut’u vuranlar, daha geçen hafta Diyarbakır’da göz göre göre Recep Hantaş’ı katledenler aramızda gezerken hangi adaletten bahsedebiliriz? Cinsel istismara maruz bırakılan kadın ve çocuklar yerine, istismarcının yanında yer alan erkek yargı mı adalet dağıtacak?

Sayın Cumhurbaşkanı “Kucaklaşalım.” derken aynı saatlerde Gebze’de, Kızıltepe’de adalet arayan beyaz tülbentli anneler, insanlıktan nasibini almamış resmî görevlilerin saldırısına uğradı, itilip kakıldılar, yerlerde sürüklendiler. Diyarbakır’da milletvekillerimize polis saldırdı, halkın temsilcilerine sokak ortasında işkence yapıldı. Yüz yıllık sistem anneleri yerlerde sürüklüyorsa artık sözün bittiği yerdeyiz, insanlığın yerlerde sürüklendiği bir noktadayız.

Sayın Kılıçdaroğlu’na örgütlü, planlı bir linç saldırısı düzenlendi, yeni bir Madımak denemesi yapıldı. Bu karanlık saldırıyı normal bir protestoymuş gibi meşrulaştırmaya çalışan resmî ağızların tavrı, hukuk dışılığın geldiği noktayı gösterir. Sayın Kılıçdaroğlu’na ve Sayın Levent Gök’e bir kez daha geçmiş olsun dilekelerimizi iletiyoruz.

Sormak istiyorum: Bir ülke nasıl bu hâle gelebilir, getirilebilir? İktidar uğruna toplumun arasına nefret tohumu ve kötülük ekenler, kendinden olmayı terörist ilan edenler, bu ülkeyi çok tehlikeli bir yere doğru sürüklüyor. Halkları karşı karşıya getirmeye çalışan bu tuzağa karşı herkesin dikkatli ve uyanık olması gerekir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülke, hiçbir dönem bu kadar kutuplaştırılmamıştı. Halk bundan duyduğu rahatsızlığı 31 Mart seçimlerinde sandığa çok net olarak yansıttı. Toplum, adaletsizliğe de yoksulluğa da ayrımcılığa da irade gasbına da “Artık yeter.” dedi ve kendi geleceği için yeni bir dönemin, değişimin önünü açtı. Halk “Bu düzen değişecek.” dedi. “Ankara’daki katı merkeziyetçiliğe karşı, kentlerimizi, biz, farklılıklarımızla birlikte demokrasiyle yöneteceğiz.” dedi. Halkın mesajı çok açık ve nettir. Bu mesajı almayanlar, sandıktan çıkan iradeye saygı duymak yerine seçim sonuçlarını değiştirmek için yirmi üç gündür ülkeyi ve toplumu germeye devam ediyor. Bundan ülke ve demokrasi kazanmayacak. “İstanbul’da usulsüzlük var.” diyenlere sormak istiyorum: İstanbul’da usulsüzlük değil, halk iradesi var. Asıl usulsüzlük bölgede yapıldı. Buna neden sessiz kalıyorsunuz? Gerçekten anlamakta zorluk çekiyoruz.

Bitlis’te, Şırnak’ta, Siirt’te, Hakkâri’de ve daha birçok yerde ahırlara, boş binalara, milletvekili binalarına seçmen yazdırıldı. On binlerce güvenlik görevlisi bu kentlerde seçim sonuçlarını değiştirmek için seçmen olarak kaydırıldı. Şırnak’ta 4 bin asker, polis oyuyla halkın iradesinin önü kesildi. Ertesi gün tanklarla Şırnak sokaklarında zafer kutlaması yapıldı. Demokrasi o tankların paletleri altında ne yazık ki ezildi. Darbeyle mücadele ettiğini iddia edenler, Şırnak’ta tanklara sırtını dayayarak seçim zaferi ilan etti. Tarih buna da şahit oldu. Halkımızın kazandığı Diyarbakır Bağlar, Van Tuşba, Çaldıran, Edremit, Erzurum Tekman ve Kars Dağpınar Belediye Başkanlıkları YSK darbesiyle gasbedildi. Belediye eş başkan adaylarımızın adaylığını kabul edip kazandığında mazbata vermemek, halka karşı kurulan bir pusudur. YSK, kendini halkın yerine koyarak kazandığımız belediyeleri hak etmeyenlere teslim etti. Bu hırsızlığı, bu utanmazlığı tarih ve halkımız asla unutmayacaktır. Biz bu irade hırsızlığının peşini asla bırakmayacağız. Yasal zeminde, uluslararası hukuk da dâhil girişimlerimiz devam edecek. Mazbataları gasbedilen belediye başkanlarımız halkımızın meşru belediye başkanlarıdır, hak etmeden o koltuğa oturanlar ise halkımızın nezdinde meşru değildir. Parlametoya sormak istiyorum: Egemenlik kayıtsız şartsız halkın ise halkın seçtiği belediye başkanlarının mazbataları neden gasbedildi? Egemenlik kimde? Bunun sorulması ve sorgulanması gerekir.

Halk iradesini çalan kayyumların neler yaptığına tüm dünya tanık oldu. Diyarbakır kayyumu halkın parasıyla belediye

binasında kendisine ihtisamlı bir saray kurdu. Bir yanda kendisine şatafatlı saray kuranlar, diğer yanda ise tanzim kuyruklarına, işsizliğe ve yoksulluğa mahkûm edilen halk gerçeği var. Bir yanda halkın kaynaklarını babasının parası gibi kullananların şatafatlı düğünleri, diğer tarafta ise tahtakurularıya yaşamaya zorlanan havaalanı işçileri “Günde üç öğün simit yerseniz asgari ücretiniz cebinizde kalır.” denilerek âdeta dalga geçilen yoksul halk var. İşte beka söyleminin ardına gizlenen gerçek de budur. Diyarbakır’daki kayyumun saray bekasıdır. Ankara’daki iktidarın koltuk bekasıdır. İstanbul’da sonuçları değiştirmek isteyen rantçı düzenin rant bekasıdır. Halk 31 Martta buna “hayır” dedi. Değişim mesajını almayanlar, sonucu bozmaya çalışanlar mutlaka aşılacaktır. Bu çok nettir. Halk değişim gücünü göstermiştir. Cesaret ve umut daha da artmıştır. Korku politikasının sonuç vermeyeceğini göstermiştir. Halk demokrasi yolunu açmıştır. Kimse bunu tersine çeviremeyecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ EŞ GENEL BAŞKANI VE MECLİS GRUBU BAŞKANI PERVİN BULDAN (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; halkın sandıkta hukuksuzluk ve adaletsizliğe gösterdiği itirazı, bu Parlamentonun bir üyesi olan Sevgili Leyla Vekilimiz yüz altmış yedi gündür açlık grevini sürdürüyor. Leyla arkadaşımız “Hukuksuzluklar bitsin, demokrasinin ve barışın önü açılsın.” diye açlık grevinde. Yüz yılın sonunda bu ülkede bir kadın vekil ve yüzlerce insan temel hak ve özgürlükler için, hukuk için bedenini açlığa yatırırsa, tek çıkarımız bedenimiz, açlığımız olmuştusa bu devletin yüz yıllık aklını, yüz yıllık pratiklerini ve geldiği son noktayı sorgulaması gerekir. Hukuksuzluktan medet uman bir anlayışın çağımız dünyasında ve halkımızın vicdanında yeri olamaz, meşruiyeti olamaz. Bu hatalardan dönülmesi, yüzleşilmesi ve hukuk çizgisine dönülmesi gerekir.

Buradan bir kez daha Parlamentoyu ve iktidarı, yaşamı artık kritik noktaya gelen Leyla Vekilimizin sesini duymaya, gerekli hukuki, demokratik adımları atmaya çağırıyoruz yoksa yarın çok geç olabilir.

Değerli milletvekilleri, bu 23 Nisanda ne yazık ki çocukların kutlayabileceği bir bayramdan söz edemeyiz. Cezaevlerine atılan, şiddete ve cinsel istismara uğrayan, sokakta, tarlada çalıştırılan, ana dilinde eğitim görmeyen çocuklar bu ülkenin kanayan yarasıdır. Meclisin, çocukların yaşam hakkı ve ana dilde eğitim hakkı başta olmak üzere tüm haklarını güvence altına alan bir ortamı yaratmamış olması en büyük demokrasi ayıbıdır. Bu konunun siyasetüstü tutularak Parlamentonun adım atması çocuklara karşı tarihî bir sorumluluktur. Buradan çağrı yapıyorum: Gelin, Mecliste çocuk hakları daimî komisyonunu bir an önce kuralım, ikinci bir adım olarak da çocuk hakları bakanlığının kurulması için yasal süreci başlatalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ EŞ GENEL BAŞKANI VE MECLİS GRUBU BAŞKANI PERVİN BULDAN (Devamla) – Bitiriyorum Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ EŞ GENEL BAŞKANI VE MECLİS GRUBU BAŞKANI PERVİN BULDAN (Devamla) – Son olarak Sayın Cumhurbaşkanına ve tüm siyasi partilere şu çağrıyı yapmak istiyorum: Ülkemizin ihtiyacı acil demokrasidir, acil barıştır, acil adalettir, acil özgürlüktür. Halk, kutuplaşma değil, dayanışma ve birliktelik; ayrımcılık değil, eşitlik; nefret değil, sevgi; esaret değil, özgürlük; sömürü değil, emeğin hakkını; hukuksuzluk değil, adalet; savaş değil, barış istiyor, normalleşme istiyor. Kürt sorununu, inançlar sorununu barışla, demokrasiyle çözen, adaleti tesis eden, farklılıkları anayasal güvence altına alan, barışçıl bir dış politikayı esas alan demokratik cumhuriyetle ancak krizlerden çıkabiliriz, başka çıkış yolu yoktur. Asla tekleştirilmeyecek farklılıklarımız en büyük zenginliğimiz ve gücümüzdür.

Sözlerimi sevgili Yaşar Kemal’in sözleriyle sonlandırmak istiyorum: “Bir bahçede hep aynı çiçekten olursa o bahçe güzel olmaz. Sen, ben, o varız diye güzel bu bahçe. Koparma farklı çiçekleri, kalsın renkleriyle kokularıyla.”

Hepinizi sevgiyle saygıyla tekrardan selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Sayın Başkanım, özel bir gündemle toplandığımızı biliyorum. Sayın Genel Başkanın burada yapmış olduğu konuşmadaki birçok görüş ve değerlendirmeye katılmıyoruz ama bunları burada tartışacak değilim. Çeşitli mecralarda cevaplarımız mevcuttur, kayda geçmesi için söz aldım.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Şimdi söz sırası, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı ve Meclis Grubu Başkanı Osmaniye Milletvekili Sayın Devlet Bahçeli’nin yerine Manisa Milletvekili Grup Başkan Vekili Sayın Erkan Akçay’a aittir.

Buyurun Sayın Akçay. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP BAŞKAN VEKİLİ ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet Meclisinin 99’uncu kuruluş yıl dönümü münasebetiyle toplanmış bulunuyoruz. Bu kutlu günde aziz milletimizi ve muhterem heyetinizi Milliyetçi Hareket Partisi adına saygıyla selamlıyorum.

Asırlar boyu nice şanlı, saadetli, güçlü ve esenlik içinde dönemler yaşadık; cihanşümul medeniyetler kurduk, büyük ve güzel işler başardık. Ancak son iki yüzyıl içinde maalesef nice felaketler, nice feaatler, nice vatan kayıpları yaşadığımız, nice beka tehditleriyle karşı karşıya kaldığımız da bir hakikattir. Tarihin sayfaları 19’uncu asırdan 20’nci asra çevrilirken gönlümüzü bir sızı kaplar, teskin edilemez bir hüznün hissederez; birleşip saldıran düşmanların karşısında gerileyen devlet, devrilen kale burçları, kaybedilen vatan toprakları, maruz kaldığımız katliamlar ve yüz yıldan fazla süren göçler.

Bundan yüz yıl evvel ülkemiz, İngiltere, Fransa, İtalya ve Yunanistan tarafından işgal edilmişti; ordularımız dağıtılmış, silahları elinden alınmıştı; emperyalist devletler vatan topraklarını bir sırtlan gibi paylaşmıştı. Uzun savaş yıllarında nüfusumuz erimiş, milletimiz yoksul ve bitap düşmüştü; memleketimiz harap olmuş, ekonomi çökertilmişti. Türk milleti öz vatanında boğulmak isteniyordu. Bu vahim ortamda ülke işgale uğrarken, devlet çökertilirken buna karşı yürütülen kurtuluş faaliyetleri içimizden baltalanmaya çalışılmıştır. Kuvayimillîye’ye karşı işgalcilerin teşvik ettiği Kuvayinzibatiye gönderilmiş, mahallî isyanlar çıkartılmıştır. İşgalcilerin insafına ve iş birliğine sığınan bir kısım zelim iş birliği siyasetçiler, bazı Babialı bürokratları müstevliye boyun eğerek barış ve himaye elde edeceklerini umabilmişlerdir.

Bu ağır şartlar altında, Hatay Dörtöl’de Kara Mehmet Çavuş, İzmir’de Hasan Tahsin, Ayvalık’ta Ali Çetinkaya, Ödemiş’te Kuvayimillîye müfrezeleri tarafından işgalcilere atılan ilk kurşunlar Kurtuluş Savaşı’nın işaret fişekleri olmuştur. 22 Haziran’da Amasya’da “Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.” beyanı ilan edildi. 23 Temmuzda Erzurum Kongresi’nde “Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, parçalanamaz.” haykırışı dünyaya duyuruldu. Balıkesir’de, Nazilli’de, Alaşehir’de toplanan kongrelerle Kuvayimillîye düzenli istiklal ordusuna dönüştü, cepheler kuruldu. Heyetimillîye, millî hâkimiyet için teşkilatlandı. Sivas Kongresi’yle manda ve himayenin kabul edilmeyeceği, millî iradenin bütün vatan topraklarında hâkim kılınacağı kararına varıldı. Ve Türkiye Büyük Millet Meclisi doksan dokuz yıl önce memleketin dört bir yanından gelen vatan millet sevdalı kahramanların dualarıyla, azim ve iradesiyle açıldı. 23 Nisan 1920’de Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün liderliğinde Büyük Millet Meclisi, hâkimiyetin kayıtsız şartsız millete ait olduğunu bütün dünyaya ilan etmiştir. Onlar, Ulus’taki mütevazı binada,

okullardan getirilen tahta sıralarda, isli gaz lambaları altında, kâğıt kıtlığı nedeniyle bakkallardan toplanan kese kâğıtlarına yazılan tutanaklarla, Polatlı'dan gelen top sesleri içinde memleketin kaderine sahip çıktılar. Bu yüce Meclis, İstiklal Savaşı'mızı yöneten Gazi Meclistir. Türkiye Büyük Millet Meclisi, milletimizin bağımsızlığına ve geleceğine yönelik saldırılar karşısında neleri göze alıp başarabileceğinin mümtaz bir numunesidir, Türk milletinin kendini yönetme şuurunun timsalidir. Aziz milletimiz, bu Meclisle ümitleri boğan felaketlerden gözleri kamaştıran zaferler çıkarmıştır. Gazi Meclis yoklukları aştı, zorlukları yendi, işgal ve esareti yok etti ve zaferini de 29 Ekim 1923'te cumhuriyetle taçlandırdı.

23 Nisan, Türk milletinin bağımsız, millî birlik içinde yaşama iradesidir; etnik köken, dil, din, mezhep, yöre ayrımı yapmaksızın tam bağımsızlık ve millî devlet ülküsünde birleştiğimiz gündür; teslimiyet belgelerini yırtıp atan cesaretin, manda ve himaye çağrılarını reddeden haysiyetin sesidir.

Muhterem milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurumsal hafızası Türkiye Büyük Millet Meclisidir. Kurtuluş Savaşı'nı bu Meclis yapmıştır, ülkemizin kalkınma ve gelişme hamleleri bu çatı altında biçimlenmiştir, demokrasi bu sıralarda gelişmiş ve memlekete yayılmıştır. Son altmış yıl içinde bazı darbe ve vesayet girişimlerine maruz kalan bu yüce çatı, 15 Temmuz 2016 gecesi FETÖ'cü hainler tarafından bombalandı. Alçak darbe girişimi, millî iradeyi boğma, vatani parçalama, ülkeyi emperyalistlere teslim etme girişimiydi. Bizler o gece bu çatı altında toplanarak millet iradesine, Meclisimize sahip çıktık.

100'üncü yaşına girerken Türkiye Büyük Millet Meclisi, kuruluş felsefesine bağlı olarak yeni bir vizyona sahiptir. Bugün itibarıyla Türkiye, içinden geçtiğimiz tüm sıkıntılı dönemlere rağmen çok partili demokratik siyasi hayatı önemli ölçüde kökleştirmiş ve kurumlaştırmıştır; millî irade hâkim kılınmıştır.

Türkiye 16 Nisan 2017 Anayasa referandumuyla Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemini kabul etmiş, 24 Haziran 2018 seçimleriyle bu yönetim sistemi yürürlüğe girmiştir. 31 Mart seçimleri de bu doğrultuda neticelenmiş, sistem kararlı bir şekilde büyük Türk milleti tarafından teyit ve tescil edilmiş, mühür vurulmuştur. Şimdi, bu sistemin bütün kurum ve kurallarıyla yerleşip işlemesi dönemindeyiz. Buna katkı vermek hepimizin görevidir. Bu sistem, daha uzlaşmacı ve iş birliklerine imkân veren bütünleştirici bir sistemdir. İktidar daha büyük ve kapsamlı şekilde millet onayına bağlanmıştır. Yeni dönemde söz daha büyük çoğunlukla yine milletindir. Milletin sözünü koruyup kollama, bu sözün gereğini yerine getirenleri denetleme ve dengeleme görevi Meclisimizindir. Siyaset, demokratik bir yarış, rekabettir aynı zamanda. Bu yarış ve rekabet uzlaşmazlığa, düşmanlığa ve kör dövuşüne dönüşmez.

Muhterem milletvekilleri, dünyada ve bölgemizde yaşanan sancılar, belirsizlikler ve endişe verici hadiselerin ortaya çıkardığı tehdit ve tehlikelere karşı birlik ve beraberliğimizi tahkim edip güçlü olmak, uyanık olmak mecburiyetimiz vardır. Bekamıza yönelik tehdit ve tehlikeleri hiçbir gerekçeyle görmezden gelemeyiz. Bu hassasiyet ve sorumluluk, her şeyden ve herkesten önce Meclisimizin mensuplarında olmalıdır tıpkı 23 Nisan 1920 Meclisi gibi. Millî iradeye sadakat millî egemenliğe bağlılığın ve meşruiyetin şartıdır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu hakikat üzerine inşa edildiği asla unutulmamalıdır.

Bu düşüncelerle 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı kutluyor, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere tüm millî mücadele kahramanlarını, şehitlerimizi, Gazi Meclisin tüm üyelerini rahmet ve minnetle anıyorum.

Muhterem heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

Şimdi söz sırası, İYİ PARTİ Meclis Grubu Başkanı Edirne Milletvekili Sayın Orhan Çakırlar'ın yerine Kocaeli Milletvekili Grup Başkan Vekili Sayın Lütfü Türkkan'a aittir.

Buyurun Sayın Türkkan. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUP BAŞKAN VEKİLİ LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet Meclisinin kuruluşunun 99'uncu yıl dönümünde İYİ PARTİ Grubu adına söz aldım, yüce Parlamentoyu saygıyla selamlıyorum.

Yüce Meclisimizin ilk Başkanı olan Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün bu anlamlı günü armağan ettiği başta çocuklarımız olmak üzere, milletimizin 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı kutluyorum. Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve Kurtuluş Savaşı'mızı idare eden ilk Meclisin saygıdeğer üyelerini, aziz şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz günlerde Çubuk'ta linç girişiminde bulunan Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'na yapılan bu alçak girişimi kınıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Görünen ve henüz arkası tespit edilemeyen bu girişimin tüm faillerinin bir an önce yakalanarak adalete teslim edilmelerini tüm Türk milletiyle beraber bizler de bekliyoruz. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; doksan dokuz yıl önce bugün açılan Meclisimizin açılışı, kurtuluş mücadelemizin en önemli safhalarından biri olmuştur. Osmanlı İmparatorluğu'nun Birinci Dünya Savaşı'ndan yenik çıkmasının ardından Mondros Mütarekesi'ne rağmen ülkenin işgal edilmesi üzerine, Mustafa Kemal Paşa 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkmış, Amasya Tamimi ile Erzurum ve Sivas Kongrelerinde alınan kararlar ulusun egemenliğini yine ulusun sağlayacağını ortaya koymuştur. Bu amacı yerine getirmek için, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün 19 Mart 1920'de yayımladığı genelgeyle Ankara'da olağanüstü yetkili bir Meclisin toplanacağı duyurulmuştur. Genelgede, ulusun bağımsızlığını ve devletin kurtarılmasını sağlayacak önlemleri düşünüp uygulamak üzere, ulusça olağanüstü yetki verilecek bir Meclisin Ankara'da toplantıya çağırılması ve dağıtılmış olan mebuslardan Ankara'ya gelebileceklerin de bu Meclise katılmaları istenmiştir. Gazi Mustafa Kemal Atatürk, 22 Nisan 1920'de, Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışını duyurduğu genelgesinde ise bundan böyle bütün sivil ve askerî makamların ve bütün ulusun emir alacağı en yüksek katın bu Meclis olduğunu kaydetmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 23 Nisan 1920'de Meclisimiz, tam bağımsızlık konusundaki azim ve kararlılığımızı tüm dünyaya ilan etti. O günün koşullarında, daha cumhuriyet ilan edilmeden Meclis, en üst makam ve merci olarak ilan edildi. Doksan dokuz yıllık süreçte, Türkiye Büyük Millet Meclisi, her türlü memleket meselesinin çözümü için en üst çatı oldu. Milletimiz, kendisinin temsil edildiği yüce Meclise her zaman güvendi ve saygı duydu. Millî egemenlik, Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında vücut buldu.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Meclis Genel Kurulunda Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün güzel sözlerinden biri yazıyor: "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." Yüce Meclis bu sözün anlam kazandığı yerdir. Ancak üzümlere ifade etmek gerekirse Kurtuluş Savaşı'mızı yöneten bu Meclis, bugünkü yetkileri büyük ölçüde elinden alınmış bir Meclistir.

Ülkemiz 16 Nisan 2017 tarihinde Anayasa değişikliği halk oylaması için sandık başına gitmiş, "Parlamentar sisteme devam mı edelim, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine mi geçelim?" sorusunun cevabını bulmak için oy kullanmıştır; sonuç olarak ülkemizde artık Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçilmiştir. Bu sistem birçok yeniliği de beraberinde getirmiş, yeni sistemle yürütmenin başı başbakan değil, Cumhurbaşkanı olmuştur; Meclisin son Başbakanı da Sayın Binali Yıldırım olmuştur. Meclisin bütçe yapma yetkisi büyük oranda elinden alınmış, artık Cumhurbaşkanlığı tarafından hazırlanan bütçenin müzakere edildiği bir yer hâline getirilmiştir bu Meclis. Bunun yanında, bakanları denetleme için gensoru verme hakkı da tarihe karışmış, âdeta Meclisin denetim yetkisi tırpanlanmıştır; denetimden bu kadar kaçmak istemenin altındaki sebep de soruya matuf bir meseledir. Ayrıca, yeni sistemde hükûmetlerin Meclisten güvenoyu olmasına da gerek duyulmamıştır. Her şeyden önemlisi,

bugün ülkeyi yönetenler, sayın bakanlarımız, bırakın millete hesap vermeyi yasama organının asil unsuru olan milletvekillerinin soru önergelerine dahi cevap vermekten imtina etmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün "torba yasa" denen, içinde zaman zaman sorunların çözümüne yönelik maddelerin de olduğu ama kaşla göz arasında bazı maddeler de eklenerek torbadan çorbaya çevrilen yasa teklifleri çıkıyor artık Meclisten; tüm itirazlarımıza, uyarılarımıza rağmen böyle çalışmaya da devam ediliyor. Hiçbir güç, kaynağını nereden aldığını iddia ederse etsin milletin üzerinde vesayet kuramaz, kurmaya çalıştığı vesayetin kaynağı olarak da bizzat milletin kendisini gösteremez. Milletin efendisi yine millettir. "Sandıktan çıktım, ne istersem yaparım" anlayışı "ulusal egemenlik" kavramıyla da bağdaşmaz. Milletin önüne geçebilecek hiçbir kuvvet yoktur. Bunun en yakın örneğini, 15 Temmuz gecesi yüce milletimiz göstermiş ve kanıtlamıştır. İnsanlarımız, elinde her türlü savaş yani ölüm makinesi olan tanklı, tüfekli, ağır silahlı hava ve kara araçları olan asker kılıfına girmiş FETÖ'cü hainlere karşı kendi bedenlerini siper etmişler, vatan uğruna şehit olmuşlardır. Dünyada eşi benzeri olmayan bir cesaret örneği sergileyen milletimizin egemenlik hakkını elinden almaya kalkmak tam bir aptallık ve cahillik örneğidir. Türkiye Cumhuriyeti Türk milletinin egemenliğini kendi eliyle kullanmasından doğup gelişmiştir. Egemenliği milletin elinden almak artık düşünülemez. Bugün yargının bağımsızlığı, Meclisin yasama ve denetim işlevini yerine getirmesi, erkler ayrılığı gibi konularda büyük sorunlar olduğu görülmektedir.

Önemli hususlardan bir tanesi de adaletin ve hukukun üstünlüğü ilkesinden taviz verilmemesi, bunun millî egemenliğin perçinleşmesi için oldukça ehemmiyet taşımasıdır.

Bu değerlendirmemize ek olarak Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle birlikte tecrübe ediyoruz ki her konuda Cumhurbaşkanının karar vermesi, her sorunun Cumhurbaşkanı tarafından çözülmesi gerekiyor. Devletin işleyişiyle ilgili en küçük sorumluluk bile Cumhurbaşkanının omuzlarında. Bir kişi devletin başı da olsa bu kadar sorumluluğun altından nasıl kalkabilir? Cumhurbaşkanı her kim olursa olsun, bütün kararları vererek, bütün işleri tek başına yaparak ülkeyi başarılı bir şekilde yönetebilir mi? Hatta daha önemlisi, bu kadar sorumluluğun bir kişide toplanması o kişinin sağlığını bile tehdit eder hâle gelebilir. Bu konular yeniden gözden geçirilmeli, sorumlulukların ve yetkilerin önemli bir kısmı dağıtılmalı, dikkat çektiğimiz bu noktaları Parlamento çatısı altında tekrar müzakere etmeliyiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ PARTİ Grubu olarak milletvekillerinin etkin yasama faaliyetleri yapabildiği, kanun tekliflerini müzakere edebildiği, milletin vermiş olduğu denetleme yetkisini tam anlamıyla kullanabildiği bir Meclisin millî iradeyi tam olarak temsil edeceğine inanıyoruz.

Bunlara ek olarak, Parlamento milleti ayırıştırın, ötekileştiren sözlerin söylendiği bir mabet olma hâinden çıkarılmalı, millî birlik ve beraberliğin her zaman dillendirildiği bir zemin olma özelliğini muhafaza etmelidir görüşündeyiz, çünkü ayırıştırıcı söylemler ülkemizde hiçbir siyasetçinin işine yaramaz. Bu kötü siyaset dili, içinde bulunduğumuz dönemde sadece ve sadece birlik ve beraberliğimizi bozmak isteyenlerin ekmeğine yağ sürer. Bütün siyasetçilerin, devlet adamlarının bu kaygımıza ortak olduğunu düşünüyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 23 Nisan, aynı zamanda dünya çocuklarına armağan edilmiş ilk ve tek bayramdır. Bu anlamlı günde şu soruyu sormamız gerekiyor: Bugün biz siyasiler birbirimize kin ve öfke duymadan siyaset yapılan, kutuplaşmanın olmadığı bir Türkiye bırakabiliyor muyuz çocuklarımıza? Bunun cevabını vermek için, lütfen, herkesin bir kez daha kendileriyle yüzleşmesi gerekiyor. Çocuklarımızın ufkunu kin ve nefretle değil sevgi ve dürüstlikle şekillendirsek iyi yetişirler; onlar kazanır, ülkemiz kazanır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Türkan, buyurun.

İYİ PARTİ GRUP BAŞKAN VEKİLİ LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Onları adaletli yaşamayı öğrendikleri, dünyayı sorguladıkları bireyler olarak yetiştirmeliyiz. Çocuklarımıza barış ve sevginin egemen olduğu bir Türkiye, bir dünya bırakmalıyız. İşte, bu yüzdendir ki çetin günlerden geçtiğimiz bu zaman diliminde Sayın Cumhurbaşkanının bizlerce toplumsal mutabakat anlamına gelen "Türkiye ittifakı" sözlerine önem atfediyoruz. Bunun bir söylemden fiile geçmesi için gerekli adımların bizzat Cumhurbaşkanı tarafından da atılmasını bekliyoruz.

Ulusal egemenliğimiz, geçmişimizden emanetimiz, geleceğimize mirasımızdır. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı kutlu olsun.

Yüce Parlamentoyu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Türkan.

Şimdi söz sırası, Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı ve İstanbul Milletvekili Sayın Erkan Baş'a aittir.

Buyurun Sayın Baş. (HDP sıralarından alkışlar)

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ GENEL BAŞKANI ERKAN BAŞ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ekranları başında bizleri izleyen, başta tüm işçiler, emekçiler olmak üzere, alın teriyle yaşayan ülkemizin onurlu insanlarını Türkiye İşçi Partisi ve şahsım adına en içten devrimci duygularla selamlıyorum.

Emperyalist işgale ve iş birliği padişah tarafından temsil edilen saltanat düzenine karşı, halkın birleşik iradesini temsil eden Türkiye Büyük Millet Meclisinin 99'uncu kuruluş yıl dönümünü kutluyorum.

Sözlerime başlarken tüm Meclis iradesine karşı alçakça bir planın parçası olarak gördüğümüz Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'na dönük saldırıyı kınıyor, Kılıçdaroğlu'na ve tüm CHP'li yurttaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimizizi iletiyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Yine bu vesileyle, yüz altmış yedi gündür açlık grevini sürdüren Hakkâri Milletvekilimiz Sayın Leyla Güven'e en içten dayanışma duygularımızı iletiyor ve Leyla Güven'in sesinin duyurulması mücadelesinde kolluk kuvvetlerinin saldırılarına uğrayan tüm HDP'li milletvekili arkadaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimizizi iletmek istiyoruz.

Değerli arkadaşlar, 99'uncu kuruluş yıl dönümünü kutladığımız Mecliste 1985 yılından bu yana özel oturumlar yapılıyor ve bu oturumların önemli bir özelliği tüm siyasi partilerin eşit temsil hakkına sahip olmasıdır fakat ne yazık ki bugün, Mecliste grubu olmayan partilerin söz hakkı üç dakikayla kısıtlanmış durumda. Biz bu durumu, önce Türkiye emekçi halklarına sonra da tüm milletvekillerinin takdirlerine sunarak sözlerimize başlamak durumundayız ve maalesef kısıtlanmış söz hakkıyla konuşacağız. Dolayısıyla, eğer sözlerimiz kısıtlanmasaydı doksandokuz yıl sonra bugün 23 Nisanda bağımsızlık iradesinin öneminden söz etmek, halkın egemenliğinden ve çocuklarımızdan söz etmek isterdik.

23 Nisan 1920'de kurulan Mecliste buluşan iradenin Anadolu'nun yoksul halklarının kaniyla, canıyla, alın teriyle emperyalist işgale direnerek ortaya koyduğu yeni bir ülke kurma inancının eseri olduğunu anlatmak isterdik ve arkadaşlar, örneğin Meclisin kuruluşunun sadece emperyalist işgale karşı değil, bu işgalcilerle iş birliği yapan padişaha ve saray iktidarına karşı anlamlı bir karşı duruş olduğunu burada paylaşmak isterdik.

Eğer söz hakkımız kısıtlanmamış olsaydı Çocuk Bayramı'nı kutlarken 2 milyon çocuğun çalışmak zorunda olduğunu, yüzde 78'inin kayıt dışı çalıştırıldığını bu kürsüden ifade etmek isterdik.

Eğer söz hakkımız engellenmemiş olsaydı 23 Nisan Çocuk Bayramı'nda bu kürsüde Rabia Naz'a ne oldu diye sormak

isterdik ve -TÜİK verilerine göre- on yılda 482 bin kız çocuğunun devlet eliyle evlendirilmesinin sorumlusu kimdir diye söylemek isterdik.

Söz hakkımız kısıtlanmasaydı işçi çocukları da patron çocukları kadar özgürce ve mutlu yaşamaya hak sahibidir demek isterdik. Ama maalesef değerli arkadaşlar, sözlerimiz kısıtlanmış durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baş.

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ GENEL BAŞKANI ERKAN BAŞ (Devamla) – Dolayısıyla burada cumhuriyeti kuran yoksulların bağımsızlık düşünün, nasırlı elleriyle yarattıkları değerlerin zenginlerin kasalarına, tarikatların gerici emellerine ve sarayın şatafatına kurban edildiğini konuşmuyoruz. Fabrikalarımızın, tarlalarımızın, ormanlarımızın, akarsularımızın peşkeş çekilmesini konuşmuyoruz. Maalesef süremiz kısıtlandı ve doksandokuz yıl sonra sadece tutanağa geçmesi için birkaç çift laf söylemek durumunda kalıyoruz.

O yüzden, doksandokuz yıl sonra 23 Nisan'da tutanağa şunların geçmesini istiyoruz: Kim ne yaparsa yapsın, bu ülkenin emekçi insanları, ezilen, horlanan, yoksul bırakılan halkımız zorbalara boyun eğmeyecek; 23 Nisan 1920'de emperyalist işgale ve iş birlikçi saray iktidarına karşı yan yana gelip yeni bir ülke kurma iradesini ortaya koyan Türkiye halkları, yine aynı kararlılıkla yan yana gelecek, paranın, patronların iktidarını, onların iktidarına simgeleyen saray düzenine son verecektir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Baş.

Şimdi söz sırası, Saadet Partisi adına Konya Milletvekili Sayın Abdulkadir Karaduman'a aittir.

Buyurun Sayın Karaduman. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GENEL BAŞKANI ADINA ABDULKADİR KARADUMAN (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, kıymetli misafirler; hepinizi saygı ve muhabbetle selamlıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisimizin 99'uncu kuruluş yıl dönümünü tebrik ediyorum.

Öncelikle, Ankara'nın Çubuk ilçesinde Sayın Kemal Kılıçdaroğlu ve Sayın Levent Gök'e yapılan saldırıyı ve bu saldırıya zemin hazırlayan kutuplaştırıcı, ötekileştirici ve düşmanlaştırıcı söylemleri bütün nefretimizle kınıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu saldırının aslında Sayın Genel Başkan ve Sayın Levent Gök'ün şahsında birlik ve beraberliğimize, toplumsal barış ve huzurumuza ve de Millet Meclisine yönelik olduğunu ifade ediyor, ülkemiz ve milletimize ve Meclisimize geçmiş olsun dileklerimizi sunuyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Bugün 23 Nisan 2019, 3 ayrı bayramı bir arada yaşıyoruz: Türkiye Büyük Millet Meclisimizin açılışının 99'uncu yıl dönümü, Ulusal Egemenlik Bayramı ve Çocuk Bayramı. Bu 3 bayramımız da ülkemize ve insanımıza hayırlı olsun.

Meclisimizin açılışının 99'uncu yıl dönümü. Kurtuluş Savaşı, Lozan Antlaşması, cumhuriyetin ilanı ve 3 dönem: Tek partili yıllar, çok partili yıllar ve AK PARTİ'li yıllar. Parlamenter sistem ve de toplumsal barışa ve huzurumuza çok büyük katkılar sağlayan, hukukun üstünlüğü ve çoğulcu demokrasiden asla taviz vermeyen Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi... Aslında tam da burada tüm sistemler, yasalar ve sözleşmeler temel hak ve özgürlüklerin güvencesi olduklarında anlamlı olacaktır.

Buradan hareketle yine öncelikli gayemiz sözü muhkem kılmaktır yani güçlendirmektir. Zira, sözün muhkem kılınmasıyla sadece muhkem olanın söz söyleyebilmesi elbette ki aynı şey değildir. 51 kişinin 49 kişiye tahakkümü milletin egemenliği olmasa gerektir. Hukukun üstünlüğü, demokrasi ve insan haklarına giden yol, 99 kişiye karşı 1 kişinin temel hak ve özgürlüklerini korumaktan geçer. Bu kavramlara sahip çıkan Meclisimiz, tarih boyunca bütün siyasi iktidarların kendisi gibi düşünmeyenleri terörize ve kriminalize etmesine, haksızlık ve adaletsizliği hükümet etme biçimi hâline getirmesine asla müsaade etmemiştir. Aksi hâlde... Ülkemiz geleceği parlak bir ülkedir, hep öyle kalmaya da devam edecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SAADET PARTİSİ GENEL BAŞKANI ADINA ABDULKADİR KARADUMAN (Devamla) –Yine bu vesileyle, özellikle, bu Çocuk Bayramı'na kavuşamayan Giresun'un Yynesil ilçesinde ölümünde birçok şaibe bulunan 11 yaşındaki Rabia Naz'ın; Cizre'de öldürülen ve cansız bedeni derin dondurucuda saklanan Cemile'nin; Samsun'un Tekkeköy ilçesinde açlık sebebiyle yaşamını yitiren 2,5 aylık Kübra'nın; Meriç Nehri'nde boğularak hayatını kaybeden Ayşe Öğretmenin 3 yaşındaki Halil Münir adlı çocuğunun ve 11 yaşındaki Abdulkadir Enes'in; Eren Bülbül'lerin, Yasin Börü'lerin, Berkin Elvan'ların ve KHK'lerle anne ve babasından ayrı bırakılan çocuklarımızın; cezaevlerinde doğmak ve büyümek zorunda kalan çocuklarımızın; ülkemizde küçük yaşta çalıştırılan yüz binlerce işçi çocuğumuzun...

BAŞKAN – Sayın Karaduman, buyurun, bir dakika...

SAADET PARTİSİ GENEL BAŞKANI ADINA ABDULKADİR KARADUMAN (Devamla) – ...babaları ülkemiz için şehit olmuş bütün çocuklarımızın ve tüm ülke çocuklarının, ülkemizin ve insanımızın 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı bir kere daha tebrik ediyorum.

Herkese iyi günler.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Karaduman.

Şimdi söz sırası, Demokrat Parti Genel Başkanı ve Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Gültekin Uysal'a aittir.

Buyurun Sayın Uysal. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

DEMOKRAT PARTİ GENEL BAŞKANI GÜLTEKİN UYSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, çok saygıdeğer Genel Kurul ve televizyonları başında bizleri izleyen aziz milletim; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin 99'uncu kuruluş yıl dönümünü, Millî Egemenlik ve Çocuk Bayramı'mızı da ayrıca tebrik ediyorum.

Sözlerimin başında, birkaç gün evvel saldırıya uğrayan Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Sayın Kılıçdaroğlu'na karşı yapılan bu müessif saldırıyı kınıyor, şiddet ve terörün müsamaha ve tereddüt kabul etmeyeceği anlayışı içerisinde bu yüce Meclisin bir ortak değer hâlinde şiddeti ve terörü kınayan bir ortak tavır almasını da düşünce olarak sizlerle paylaşıyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Bir asra yakın süredir millî egemenliğimizin sureti olmuş, büyük milletimizin büyük işler başarmış Meclisinin kuruluşunun ve millî egemenliğin ebediyetini vurgularcasına geleceğe, çocuklarımıza armağan edilen 23 Nisanın manevi mahiyetini bugünlerde daha çok anlıyoruz. Büyük Atatürk "Bütün cihan bilmelidir ki artık bu devletin ve bu milletin başında hiçbir kuvvet yoktur, hiçbir makam yoktur." diyerek millet iradesinin abidesi kabul ettiğimiz yüce Meclisimizin niteliğini de en veciz bir biçimde ifade etmiştir. Yüce Meclisimiz, Kurtuluş Savaşı'nın kazanılmasında oynadığı rolle "gazi"lik sıfatını haiz olmuş, muhakkak ki zafere giden yolda tetikleyici bir vazife görmüştür; bu bakımdan hem kuruluşun hem kurtuluşun hem egemenliğin hem de tüm farklılıkları reddedip bir olmayı başarmış bir milletin bütünlük sembolüdür. Bu aziz millet bir cihan harbinin ardından hiçbir hegemonyayı, hiçbir manda ve himayeyi, kimsenin üstünlüğünü kabul etmediği için, etmeyeceği için kutlu bir mücadeleye girişmiş ve hamdolsun

galip ayrılmıştır.

Atatürk'ün beyan ettiği ve 21 Anayasası'yla kanuni kayda alınan millî egemenlik ilkesi, sadece yabancı birtakım kaynaklardan, halk hareketlerinden, doktrinlerden kopya edilen, onlara heves edilerek alınan bir ilke değildir. Bu ilke, Türk toplumunun kendine has gelişiminin iki yüz yıllık tarihî tecrübesinin ürünüdür. Ne acıdır ki 99'uncu yılında, cihana kafa tutmuş, bir devletin kurtuluşuna liderlik etmiş, nice düşman ve tertipleri yenmiş yüce Meclisimiz güçsüz bırakılmış, millî egemenliğin simgesi olma vasfından uzaklaştırılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Başkan, bir dakika...

Buyurun.

DEMOKRAT PARTİ GENEL BAŞKANI GÜLTEKİN UYSAL (Devamla) – Kurtuluş mücadelemizin parolası “Hâkimiyetmilliye, istiklalitâmme”dir. Hâkimiyetmilliye esasının vücut bulmuş şekli olan Gazi Meclisimiz “Hâkimiyetşahiye” diyen, bir şahsın ve zümrenin hâkimiyetini evla gören bir anlayışın dayatmasıyla tarihi geriye doğru akırtıcasına niteliklerini kaybetmeye başlamıştır. Unutulmaması gereken, bu Meclisin milletin egemenliğini tesis etmek gayretiyle kurulduğudur. Burası, birilerine yeni yetkiler ihdas etmek birilerinin kudretini artırma yeri değildir. Milletimiz bizlere vekâletini kendi hak ve üstünlüklerini muhafaza etmemiz için emanet etmiştir.

Temennimiz, bugün kurucularını şükranla andığımız, varlığına minnet duyduğumuz yüce Meclisimizin, kurucu ruh ve akla yani egemenliği bilakayduşart millete teslim eden seciyesine erişmesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Başkan, bir dakika...

Buyurun.

DEMOKRAT PARTİ GENEL BAŞKANI GÜLTEKİN UYSAL (Devamla) – Türkiye Büyük Millet Meclisinin en önemli vazifesi, manevî şahsına sıkı sıkıya bağlı, mündemîç fonksiyonlarından bütçe hakkı başta olmak üzere varlık sebeplerine sahip çıkmaktır.

Hür fikriyatın egemen olduğu nesiller büyük işler başarmıştır, başaracaktır. En büyük misali ise büyük ve baki Türkiye Cumhuriyeti devletidir. Millî egemenlik en yüce hürriyettir. Bu vesileyle, çocuklarımıza bırakabileceğimiz en yüce hatıra da, miras da şüphesiz ki millî egemenliktir.

Hürriyetçi demokratlar olarak bizlerin gayreti millî egemenliği muhafaza etmek, çocuklarımız aracılığıyla ebediyete taşımaktır.

Tüm bu duygu ve düşüncelerle, tüm çocuklarımızın bayramını kutluyor, millî hâkimiyetin kayıtsız şartsız ve ortaksız sahibi yüce milletimizi saygıyla selamlıyor, başta büyük Atatürk olmak üzere baki bir devlet kurma hayaliyle bu vatan için emek vermiş herkesi, kanları canlarıyla vatan toprağının hamuruna karışan şehitlerimizi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DEMOKRAT PARTİ GENEL BAŞKANI GÜLTEKİN UYSAL (Devamla) –... “demokrasi” diyerek millî egemenliği perçinleyen demokrasi şehitlerimizi saygı ve rahmetle anıyor; tekrar, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 99'uncu kuruluş yıl dönümünü ve Millî Egemenlik ve Çocuk Bayramını tebrik ediyor, tüm yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Uysal.

Şimdi söz sırası, Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı ve Ankara Milletvekili Sayın Mustafa Destici'ye aittir.

Buyurun Sayın Destici. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BÜYÜK BİRLİK PARTİSİ GENEL BAŞKANI MUSTAFA DESTİCİ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, kıymetli vatandaşlarımız; varlığıyla ve mensubu olmaktan gurur duyduğumuz, Kurtuluş Savaşı'mızı kazanan, cumhuriyetimizi kuran Gazi Meclisimizin siz değerli üyelerini saygıyla selamlıyorum.

Milletimizin her bir ferdinin 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı tebrik ediyorum.

23 Nisanı çocuklarımıza, istikbalimizin umut ışıklarına armağan eden Türkiye Büyük Millet Meclisimizin ilk Başkanı ve cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere silah arkadaşlarını, ilk Meclisimizin değerli üyelerini, tüm şehitlerimizi ve gazilerimizi rahmetle, minnetle, şükranla ve saygıyla yâd ediyorum.

Değerli milletvekilleri, önümüzdeki yıl Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışının 100'üncü yılını kutlayacağız. Yüce Meclisin 27'nci Dönem üyeleri belki de Türkiye'yi 2023'e, cumhuriyetin 100'üncü yılına taşıyacak. Bu yolculukta milletimizin bizden en büyük beklentisinin, tüm dünyada örnek gösterilecek, tüm dünya milletlerinin gıptayla baktığı kalitede bir demokrasi, insan hakları, eğitim, hukuk, güvenlik, refah düzeyi ve sosyal adaleti hayata geçirmemiz olduğunu düşünüyorum.

Saygıdeğer arkadaşlar, önemli problemlerimiz var. Küresel emperyalizmin, sınırları, yönetimleri, rejimleri, nüfus ve demografik yapıları değiştirdiği, bölgeye ait kaynakları ele geçirmek dışında hiçbir amaca hizmet etmeyen, hiçbir değer yargısı ve kural tanımayan uygulamalarla masum insanları öğüten bir bataklığa çevirdiği coğrafyamızda, bir taraftan varlığımızı güçlendirerek muhafaza etme mücadelesi verirken diğer taraftan sınırlarımızın ötesindeki mağdur ve mazlum halklara ve milletlere de kucak açmaktayız. Bir yandan, kendilerince, bizi hizada tutmak için bir sopa gibi başımızın üstünde tuttukları, onlarca yıl on binlerce cana mal olan terör belasıyla uğraşırken diğer yandan, ülke ekonomisini hedef alan açık, örtülü yaptırımlara maruz kalmaktayız. Bakınız, yarın Ermeni diasporası başta olmak üzere ABD Senatosu ve bazı Avrupa ülkelerinin parlamentoları ya da devlet başkanları, kendi tarihî geçmişlerindeki katliamlara, soykırımlara bakmadan Türkiye'ye sözde Ermeni soykırımı iftirası, çamuru atarak güya siyasi itibarımızla oynayacaklar ve politik manevra alanımızı daraltmaya çalışacaklar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Destici, buyurun, bir dakika...

BÜYÜK BİRLİK PARTİSİ GENEL BAŞKANI MUSTAFA DESTİCİ (Devamla) - Lakin unutmasınlar ki bu iftira, bu çamur bu asil Türk milletinin üzerinde tutmaz.

Kıymetli milletvekilleri, birlik olmak dışında ikinci bir çaremiz yok. Bize Martin Luther'in “Ya birlikte kardeş gibi yaşamayı öğreneceğiz ya da aptallar gibi hep birlikte yok olacağız.” cümlesini hatırlatan, tahammülsüzlüğü, sevgisizliği, nefreti bir kenara atıp ele vermek dışında ikinci bir çaremiz yok. Birbirimize sarılmanın aslında vatanımıza sarılmak olduğunu, değerlerimize sarılmak olduğunu, istikbalimize sarılmak olduğunu anlamak dışında ikinci bir çaremiz yok. Bu topraklarda yaşayabilmek için güçlü olmak, güçlü olmak içinse adaletli olmak dışında bir seçeneğimiz yok. Milletimizi muasır medeniyet seviyesine yükseltmek hedefi de, “İnsanların en hayırlısı insanlara faydalı olandır.” hadisîşerifi de aslında bize aynı yönü göstermektedir. Bu istikamete birlikte adım atmak dışında bir yolumuz yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Destici, buyurun, bir dakika...

BÜYÜK BİRLİK PARTİSİ GENEL BAŞKANI MUSTAFA DESTİCİ (Devamla) - Atalarımızdan aldığımız şekilde yani

özgür ve tam bağımsız Türkiye'yi devredeceğimiz sevgili çocuklarımızı sevgiyle kucaklıyor ve gözlerinden öpüyor, bayramlarını kutluyorum.

Bu vesileyle, tekrar, Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışının 99'uncu yıl dönümünün milletimiz için hayırlara vesile olmasını Yüce Rabb'imden niyaz ediyorum.

Tabii, burada, birkaç gün önce şehitler diyarı Çubuk'taki şehit cenazemizde protestoların önüne geçen, hiçbir gerekçeyle izahı mümkün olmayan, Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'na, Meclis başkan vekilimize ve grubuna yönelik saldırıya varan bu müessif hadiseyi bir kere daha kınıyorum ve reddediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Bir ikincisi, dün akşam Suriye Azez bölgesinde tuzaklı bir patlayıcının patlaması sonucu 3'ü ağır olmak üzere 5 polisimiz yaralanmıştır. Kendilerine Allah'tan acil şifalar niyaz ediyorum. Şehitlerimizi bir kere daha rahmetle anıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜYÜK BİRLİK PARTİSİ GENEL BAŞKANI MUSTAFA DESTİCİ (Devamla) – Gazilerimize Rabb'imden acil şifalar niyaz ediyorum. Kahraman ordumuza, güvenlik güçlerimize başarılar, muvaffakiyetler diliyorum. Rabb'im her daim yâr ve yardımcılar olsun diyorum.

Saygılarımla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Destici.

Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin kuruluşunun 99'uncu yıl dönümünün ve Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın kutlanması ve günün anlam ve öneminin belirtilmesi amacıyla yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Denetim konuları ve kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 24 Nisan 2019 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 15.46